

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Naš mladi kralj v Sloveniji

V letošnjem poletju je prebil naš mladi kralj Peter II. štirideset dni ob Jadranu. Dne 21. julija pa se je pripeljal vladar iz Splita v Slovenijo v kraljevski dvorec Suvobor na Bledu. Postaja v Lescah na Gorenjskem je bila v zastavah, zelenju ter cvetju, ko je pripeljal ob 13.30 dvorni vlak, iz katerega je stopil smehljajočega obraza mladi kralj. Pri izstopu v spremstvu pribočnika mu je izrekel prisrčno dobrodošlico g. ban dr. Marko Natlačen, želeč mu v imenu vsega slovenskega prebivalstva v najlepšem kotičku Slovenije prijetno bivanje. Zatem je predstavil g. ban kralju okrajnega načelnika dr. Vrečarja ter blejskega župana dr. Benedika. Iz skupine 40 blejskih deklet in fantov v lepih narodnih nošah sta stopila pred vladarja šolar ter šolarka. Učenka je kralju izročila lep slo-

venski šopek v znak ljubezni in zvestobe. Kralj je odšel skozi špalir narodnih noš, ki so vzklikale navdušeno »Živel kralj!« ter so mu sule cvetja na pot. Pred kolodvorom je pozdravila vladarja ljudska množica in šolska mladina mu je ljubko mahala z zastavicami. Po teh prisrčnih in navdušenih pozdravih se je odpeljal kralj v avtomobilu proti Bledu. Povsod med potjo je bil kraljev avtomobil deležen navdušenih vzklikov domačinov. Na Bledu pa so poleg domačega naroda pozdravili našega mladega vladarja tuji gostje. Kralj se je odpeljal skozi okrašen Bled v dvorec Suvobor, na kojega strehi je zaplapolala zastava v znamenje, da bo sončne poletne dneve osrečeval Slovenijo s svojim bivanjem mladi vladar Peter II.

Na kongres Kristusa Kralja četrtinska voznina!

Kongres Kristusa Kralja se je začel večerajšnji dan. V slovensko prestolnico, belo Ljubljano, so prišli ali bodo te dni prišli zastopniki katoliških narodov, da manifestirajo skupno z nami za Kristusa Kralja in za vzvišene katoliške ideale. Sredi med nami, med našim številčno malim narodom, se bodo zastopniki večjih in velikih narodov posvetovali, kako utrditi in razširiti kraljestvo Kristusovo na zemlji. Za nas Slovence je ta mednarodna prireditve velikega pomena. Predstavniki raznih narodov si bodo te dni ogledali našo zemljo, katera je od Boga oblagodarjena z velikimi in izrednimi prirodnimi lepotami. Slava naše lepe domovine se bo širila po svetu. Tudi slava našega katoliškega naroda? Pokažimo zunanjemu svetu, da smo v resnici katoliški narod, in sicer ne samo po zunanjih oblikah, ki smo si jih prisvojili, marveč po duhu Kristusovem, ki smo ga sprejeli v svojo dušo in iz katerega živimo. Dajmo temu duhu zunanjega izraza na vseh prireditvah, ki so in bodo te dni v Ljubljani! Pokažimo se na višini katoliškega naroda! Vnetost našega katolištva naj tudi vname tiste, ki so prišli k nam, ne pa narobe, da bi se morali mi razgreti ob ognju, ki ga tuji pri-

nesejo k nam. Ljubljanski kongres mora dati vsem, domačinom in prispelim iz tujine, pobudo, da se kot urejena in disciplinirana vojska borimo za Kristusa in njegovo kraljestvo na zemlji. V fronti Kristusovi mora mladina zavzemati prvo vrsto. Živel Kristus Kralj! To geslo naj zbere naše ljudstvo, osobito slovensko mladino v največjem številu v Ljubljani posebno glavni kongresni dan v nedeljo, dne 30. julija. Naj bo slovenska prestolnica v resnici mogočno žarišče ideje Kristusa Zveličarja sveta in njegovega kraljestva na zemlji!

Da bo kongres Kristusa Kralja tem veličastnejši in bo vsakemu omogočen obisk, je dovoljena četrtinska voznina. Udeleženci kupijo na svoji domači odhodni železniški postaji polovično vozno karto do Ljubljane in železniški obrazec K-14, in to na podlagi kongresne knjižice, ki jo dobijo v dočem župnem uradu. Vozne karte v Ljubljani ne smejo oddati, ker velja s potrdilom na železniškem obrazcu K-14, da so se kongresa res udeležili, in z ljubljanskim postajnim žigom za brezplačen povratek nazaj domov. Kupite vozne listke in obrazec K-14 že prej na postaji, ne šele tik pred odhodom vlaka!

Anglija in Japonska sta se pobotali

V Tokiu so se vršila pogajanja med Anglijo in Japonsko radi zaprtja kitajske obale po japonskih bojnih ladjah. Ker so bile angleške koristi radi blokade hudo prizadete, sta začeli obe velesili pogajanja, katera so bila zadnjo soboto v Tokiu zaključena. Prišlo je do sporazuma, s katerim se je odrekla Anglija vsaki pomoči za

Kitajsko, katero je v dveletni vojni z Japonsko podpirala z denarjem in orožjem. Anglija je sprejela japonske predloge radi vojne nevarnosti v Evropi in da bi s posušanjem do Japonske pritiskala na Rusijo, ki zavlačuje sklep politične in vojaške zveze z Angleži in Francozi.

Žrtev za narod

»Koroški Slovenec«, vrlo glasilo naših rojakov na Koroškem, ki so sedaj v Nemčiji, je nedavno napisal lep članek o pomenu žrtve za narod in narodnost. V tem članku se med drugim piše:

»Vrednost kake stvari raste z žrtvami, ki jih doprinašamo zanjo. Z žrtvami, odpovedmi in trpljenjem priborjena narodna zavest ima svojo posebno vrednoto in dragocenost. Kdor ljubi svoj narod s svojo žrtvijo, ga resnično ljubi. Kdor ga ljubi samo z besedo, je frazač in lažnivec.

Zvesti sinovi in hčerke svojega naroda so živa vest onim, ki svojo narodno zavest prodajajo za denar ali drugo osebno korist. Nemirna vest speče nezveste ob pogledu na rojake, ki svojega narodnega idealizma niso zapravili in ne potratili za prazen nič. Zato jih često obkladajo s svojim gnjevom in sumničanjem. Narodna zavest in narodna zvestoba sta često ozko povezana z žrtvami, gmotnimi in moralnimi, odpovedmi, premagovanjem, prečesto je plačilo za narodno zvestobo le prezir, sramotenje ali zapostavljanje. Čim večja pa je žrtev za narod, tem čistejša in svetlejša je tudi ljubezen do njega.

Po trpljenju in žrtvi za narodni blagor so povezani tisočeri rodovi in so medsebojno povezane naše slovenske vasi in doline. Žrtev in odpoved sta usoda narodnih sinov v prvih narodnih vrstah. Žrtev in odpoved na oltarju naroda sta zapoved tisočerim očetom in materam. Žrtev in odpoved sta slovenski testament doraščajočemu rodu in mladi generaciji.

Te besede veljajo v prvi vrsti za narodne manjšine, ki se morajo boriti za svoj obstanek. Obstoje takih manjšin je popolnoma odvisen od zavesti ljudi, ki taki manjšini pripadajo. Ni lahko biti član skupine, ki je v gospodarskem, političnem in kulturnem življenju zapostavljena. Treba je idealizma, treba je čiste, nesebične ljubezni, treba je vestnega izpolnjevanja četrte božje zapovedi, treba je veliko samopremagovanja, da človek gre preko vseh gmotnih ugodnosti in časti, ki mu nudi pobeg v tabor večinskega naroda, ter ostane zvest svojemu lastnemu ubogemu, preziranemu in preganjanemu narodu. Kdor to stori, je poštenjak, ki mu gre priznanje in spoštovanje. V tem pogledu vsa čast našim rojakom, ki v tujih državah vzdržujejo naš narod s svojimi zvestimi Boga in narod ljubečimi senci.

Žrtev za narod in narodni blagor pa je tudi potrebna za narod, ki živi v svoji lastni narodni državi. To velja zlasti za nas slovanske narode. Usoda nam Slovonom v zgodovini ni bila naklonjena in šele po svetovni vojni smo zopet dobili svoje lastne države. Trajnost teh držav je odvisna od naroda samega, ki je najtrdnjša

in morda edina podlaga države. Na druge narode in države se ne moremo zanesti. Usoda Češke in Slovaške to jasno dokazuje. Rešitev je v nas samih: v naši volji za narodno skupnost in za narodno državo. Taka volja vzraste iz samopremagovanja in žrtve. Ni v naših slovanskih državah vse »v rožicah«, je tudi prav veliko

osata in trnja. Pa kljub temu in tudi hujšemu, kar bi nas še moglo zadeti, ljubimo svojo državo, ki je najmočnejša obramba naše narodnosti. K taki ljubezni, k ljubezni potrpežljivosti in požrtvovalnosti, vzgojimo naše ljudstvo, osobito slovensko mladino. Takšna mladina bo najboljšo jamstvo naše narodne bodočnosti.

Iz raznih držav

Slovaški parlament sprejel novo ustavo soglasno. Slovaški parlament je sprejel 21. julija soglasno načrt nove slovaške ustave, o katerem smo že poročali. Slovaškega predsednika bo izvolil parlament za dobo sedmih let. Predsednik republike sklepa mednarodne pogodbe, razpiše mobilizacijo, skliče in razpusti parlament, odloča v vrhovnem poveljstvu nad vojsko, odpušča ter imenuje ministre in vse višje državne uradnike. Parlament bo obstojal iz 80 poslancev, ki se volijo za dobo petih let na podlagi splošne volilne pravice vseh državljanov, kateri so izpolnili 21 let. Za izvolitev je potrebna starost 30 let. Poleg parlamenta še deluje nadzorni državni svet. V ta svet imenuje predsednik republike šest članov, Hlinkova stranka 10 in po enega člana pošlje v državni svet vsaka narodnostna skupina na Slovaškem. Ustava določa stanovsko ureditev države in predvideva sedem glavnih stanovskih organizacij.

Izseljevanje južnotirolskih Nemcev bo izvršeno po naprej določenem sporazumu. Pisali smo že, da morajo zapustiti južnotirolski Nemci svoje domačije v šestih mesecih, če nimajo premoženja pa v treh mesecih. Glede preselitve Nemcev iz južne Tirolske v »rajh« je objavilo italijansko časopisje v minulem tednu uradno poročilo, ki trdi, da se je sporazum, dosežen med Rimom in Berlinom glede izseljevanja Nemcev iz južne Tirolske, pripravil že lansko leto za Hitlerjevega obiska v Rimu. Rešitev tega vprašanja je po časi dozorevala ter je v uvodu pogodbe od 22. maja 1939 poudarjeno, da skupna meja, ki je za vedno postavljena med Italijo in Nemčijo, predstavlja močno in varno podlago za medsebojno podpiranje in koristno izpopolnitev. Sporazum o preselitvi Nemcev iz južne Tirolske bo dejansko izveden v popolnem soglasju z nemškimi prebivalstvom v teh krajih. Tistim Nemcem, ki bi želeli preseliti se v Nemčijo, bodo italijanske oblasti šle v vsem na roko. Nemške oblasti bodo te izseljence sprejele ter jih naselile na svojem področju. Po vsem tem preselitev Nemcev iz južne Tirolske ne bo izvedena nasilno, kakor trdijo nekateri inozemski listi. Zaradi tega so tudi izmišljene vse vesti o izgonu Nemcev iz južne Tirolske. Resnica je ta — pravi italijansko uradno poročilo — da se je redno izseljevanje začelo po naprej določenem sporazumu.

Pomirjenje v Evropi do srede septembra. Pariško časopisje ugotavlja, da se razvija v Evropi napeti položaj v znaku pomirjevanja. Ako vsi znaki ne varajo, bo trajalo sedanje zatišje do 27. avgusta, ko bo imel kancler Hitler napovedan govor v Tannenbergu, ali celo do kongresa nemške narodno-socialistične stranke v Nürnbergu, ki se vrši vsako leto sredi septembra. Kljub navidezному pomirjenju so v

Londonu in Parizu prepričani, da se pripravljata Nemčija ter Italija na udarec. To dokazujejo vedno večje vojaške priprave Nemčije, kar sili vse ostale zaveznike v Evropi k neprestani čuječnosti, da bi ne doživeli lepega dne iznenadenja. Do jeseni bo oboroževanje Francije in Anglije tako napredovalo, da ju Italija in Nemčija ne bosta mogli več dohiteti.

Resnica in ugibanja radi Gdanska. V preteklem tednu sta se vrnila od nemškega kanclerja Hitlerja Foerster, vodja narodnih socialistov v Gdanku, in vodja propagandnega oddelka Zaske. Omenjena trdita, da bo po mnenju Hitlerja mogoče rešiti vprašanje Gdanska mirno s pogajanjem med Poljsko in Nemčijo, ako ne bo tujega posredovanja. Dalje pa domneva je Angleži, da je odobril Hitler predloge gdanskih narodnih socialistov o tem, kako bi naj bila v teku enega leta izvedena priključitev Gdanska k Nemčiji. Po časopisnih vesteh iz Londona bi naj izvolili za novega predsednika senata v Gdanku kanclerja Hitlerja. Ker je Hitler že gdanski častni občan, ne bi mogla Poljska ali kakva druga država proti temu nič ugovarjati.

Angleži bi radi dobili Bolgarijo na svojo stran. Naš list je objavil obširno poročilo o bivanju predsednika bolgarske vlade v Berlinu. Zadnji teden pa je prispel v London predsednik bolgarske poslanske zbornice Mušanov kot gost angleške parlamentarne skupine, ki je lani obiskala Bolgarijo. Obisk bolgarskega državnika v Londonu je veljal razjasnitvi raznih vprašanj, ki zanimajo Anglijo glede bolgarskega stališča na Balkanu. Angleži bi bili pripravljeni dati Bolgariji velike gospodarske ugodnosti in jo s tem rešiti gospodarske in politične odvisnosti od Nemčije, če bi bila Bolgarija pripravljena podpirati angleška prizadevanja na Balkanu.

Veriga brezuspešnih poganj Anglije in Francije s sovjetsko Rusijo. Kakor znano, so razdeljene v Evropi velesile na dva tabora: Anglija in Francija s krogom manjših držav ter Nemčija in Italija s svojimi priveski. Da bi pa dobil angleško-francoski tabor v vsakem oziru odločilno premoč, skušata Anglija in Francija pritegniti v posebno zvezo še sovjetsko Rusijo. Tri mesece se že vršijo neuspešna pogajanja za vstop Rusije v skupno fronto z Angleži in Francozi. Anglija je odposlala svoje

ugledne zastopnike v Moskvo, kateri so že imeli nad deset sestankov s sovjetskim komisarjem za zunanje zadeve Molotovim, ki pa niso obrodili dosedaj nobenih uspehov. — Istočasno kakor Angleži se mudijo v Moskvi tudi zastopniki Nemčije, kateri ponujajo Rusom razne gospodarske ugodnosti, ako bi ne pristopili k angleško-francoski zvezi. Nikoli še ni bila sovjetska Rusija tolikanj oblegana od evropskih vabil kakor v sedanjih nemirnih časih. Lisjak Stalin, diktator Rusije, vsa vabila na desno in levo zavlačuje z namenom, da bi se odločil šele tedaj, če bi v Evropi že počil prvi strel.

Uradne ugotovitve o eksploziji v Španiji. Pred nedavnim je prišlo v španskem mestecu Penaranda, katero je šlo pred nesrečo 6000 prebivalcev, do tako strašne eksplozije skladišča za strelivo, kakor je ne pozna zgodovina. O grozni nesreči je šele sedaj ugotovila uradna preiskava, da je povzročil eksplozijo razlet železniške lokomotive nekega osebnega vlaka, ki se je ustavil na tamkajšnjem kolodvoru. Razpočenje železniškega stroja je vnelo skladišče za smodnik in trilit, katerega je bilo 30 ton. Po nepopisni eksploziji sta postaja in vlak z osebjem in vsemi potniki vred popolnoma izginila. Od nobenega od smrtno ponesrečenih ni preostalo toliko, da bi bilo mogoče prepoznati ubitega. Nobena hiša ni ostala cela, ampak jih je nesreča pretežno večino zravnila z zemljo. Uradno je razglašeno, da je 3000 mrtvih, v resnici pa je njih število dosti večje, ker ni v Penarandi, ki je štela 6000 prebivalcev, ostal nihče živ in neranjen. Nobena hiša ni sposobna, da bi se kdo vselil vanjo. Skladišča streliva v Penarandi so nastala iz zalog, katere so dobili nacionalisti od premaganih rdečih. Radi pomanjkanja časa še ni bilo vse shranjeno tako, kakor bi bilo treba, in so velike količine smodnika ležale v bližini postaje.

Kljub pogajanjem zaostritev blokade kitajske obale. Poročali smo že, da se vršijo v Tokiu med japonskim zunanjim ministrom in zastopnikom Anglije pogajanja, ki bi naj dovedla do omiljenja napetega razmerja med Anglijo in Japonsko, ker Japonci vedno bolj zapirajo kitajsko obalo in hočejo kitajskemu maršalu Čang-kajšku onemogočiti vsak dovoz iz Anglije, Francije in Združenih ameriških držav. Kljub temu, da so se pobotali Angleži z Japonci v Tokiu, so Japonci blokado (zaprte) Kitajske poosttrili. Glavni poveljnik japonskih pomorskih sil v kitajskih vodah je izdal zadnji teden poziv na vse tuje ladje in tuje državljane, da naj zapuste do konca minulega tedna pristanišči San Tuao in Loguan, ker bosta minirani in odklanjajo japonske oblasti vsako odgovornost za škodo, ki bi mogla zadeti tuje ladje in tuje državljane v navedenih dveh nadaljnjih blokiranih kitajskih pristaniščih.

Po krščanskem svetu

700 LETNICA MINORITSKEGA SAMOSTANA V PTUJU IN TRETJEREDNIŠKI KONGRES

Tretjeredniki! Proslava 700 letnice jubileja v Ptuj je še posebej vaš dan! Glavni dan proslave, 6. avgusta, bo tretjered-

niški dan. Na slavnostnem zborovanju vam bosta govorila ob pol 11 g. Alojz Mihelčič, podpredsednik narodne skupščine, in g. Franc Tersegav, urednik »Slovenca«. Agitirajte zato med svojimi sobraty, naj bi se v čim večjem številu udeležili teh izrednih slovesnosti!

Naročajte in prodajajte proslavne knjižice in znake! Knjižica vam da pravico do polovične vožnje in služi obenem kot vstopnica k slavnostni igri »Kuga«, pevskemu nastopu in velikemu ognjemetu z doplačilom 2 din.

Za prehrano bo v Ptuju dovolj preskrbljeno. Cena kosil je: zakuhana juha 1.50 din, juha z mesom 3 din, majhno kosilo: juha, meso, dve prikuhi 6 din; večja porcija juhe 2 din; obilno kosilo: juha, meso, dve prikuhi 8 din; kosilo s pečenko 10 din. Kosila v gostilni se morajo javiti pripravljalnemu odboru do 1. avgusta.

Prenočnina na slami bo znašala 2 din, postelje pa od 5 din dalje.

Igra »Kuga« bo predvajana tudi otrokom dne 5. avgusta ob dveh popoldne.

Blagoslov prapora. Na mladinski dan, 5. avgusta, bo prevz. g. šibeniški škof dr. fr. J. Mileta blagoslovil pred svojo slovesno sv. mašo ob 10 praporček Marijinega vrtca iz Dornave. Kumovala bo gđna Lizika Pihlerjeva iz Velovlaka pri Ptuj.

Popolni odpustek. Na prošnjo predstojništva minoritskega samostana v Rim je 5. julija prišlo od tam dovoljenje, da prejmejo 1. odpustek sedem let vsi, ki se skesanega srca udeležijo vsaj ene cerkvene slovesnosti v dnevih proslave; 2. popolni odpustek vsi, ki se spovedani in obhajani udeležijo vseh cerkvenih obredov in molijo v namen sv. očeta; 3. popolni odpustek bodo prejeli tudi tisti, ki bodo ob sklepu slovesnosti pri papeževem blagoslovu, katerega bo podelil prevz. g. škof.

Vse gg. župnike najviljudneje prosimo, da poslane lepake za proslavo 700 letnice nalepite na vidnih mestih!

Položaj kristjanov v Rusiji. Angleški duhovnik jezuitski pater Wilcock je nedavno podal v cerkvenem govoru zanimivo sliko o položaju kristjanov v Rusiji. Pater Wilcock pripada majhni skupini katoliških duhovnikov »zhodnega obreda«, ki so namenjeni za dušnopastirsko delo med Rusi. Ker ne morejo delati v Rusiji, razvijajo delavnost med ruskimi izseljenci. P. Wilcock deluje sečaj v Saigaju na Kitajskem (pod japonsko oblastjo), kjer je ustanovil semenišče in zavod za rusko mladino. V svojem cerkvenem govoru je p. Wilcock povedal, da je po poročilu nekega škofa iz Moskve polovica moskovskih duhovnikov pomrla po ječah in koncentracijskih taboriščih. Samo še dva duhovnika latinskega obreda smeta maševati, eden v Moskvi, drugi v Leningradu. Ob začetku revolucije je bilo v Moskvi 460 cerkva, od teh jih stoji danes samo še 20, med temi je odprta ena katoliška. Boljševiki radi natvezajo inozemstvu laži, češ da v Rusiji ni verskega preganjanja. Zdaj prisilijo z grožnjami, mučenjem in ječo kakšnega škofa, potem kakšnega duhovnika, da podpiše izjavo, da vlada v Rusiji verska svoboda. Nekega pravoslavnega duhovnika niso pustili spat 21 dni in noči, dokler ni podpisal take izjave. Kar se tiče duhovnikov, redovnic in laikov, ki so v ječah in koncentracijskih taboriščih, odide mnogo duhovnikov skrivaj ponoči v gozd, kjer mašujejo v drevesni duplini; drugi pa darujejo sv. mašo v kaki kolibici na majhnem lesenem zaboji. Sv. oče jim je dovolil, da smejo maševati brez mašnih oblačil in brez vsega, kar ni bistveno. Sv. obhajilo delijo jetnikom redovnice, ki so nastavljene kot bolniške strežnice.

Le krojač zna narediti obleko

kakor more perilo čisto oprati le dobro milo. Terpentinsko milo Zlatorog da gosta bela pena, ki z lahko odstrani vsako umazanijo. Le malo truda - in perilo je snežno belo, prijetno poduhteva in ostane dolgo trdno.

Kako bomo potovali v Ljubljano in na Brezje

Letos se vrši romanje na Brezje istočasno ko je v Ljubljani kongres Kristusa Kralja, ker se hočemo tudi iz naših krajev tega mednarodnega kongresa udeležiti. Prosimo zato vse, da se točno držite sledečih navodil:

Potovanje v Ljubljano

V Ljubljano se vozimo z rednimi vlaki, ki bodo pa ojačeni, da bo dovolj prostora. Na domači postaji naj vsak kupi polovično karto do Ljubljane in obrazec K-14. Imeti pa mora kongresno knjižico, ki jo dobi v vsakem župnem uradu. V Ljubljani da potrditi udeležbo na knjižici in pa tudi na obrazcu K-14 od železnice. Oddati ne sme nobene karte, ker se z njo iz Ljubljane zastonj pelje domov.

Potovanje na Otoče

V Ljubljani bo na glavnem kolodvoru posebna blagajna, kjer si takoj kupite karto od Ljubljane do Otoč in obrazec K-13. Vlaki bodo vozili iz Ljubljane naravnost na Otoče popoldne od 5 do 6; natočen voznik red bo še objavljen. Ker bo blagajna za vožnjo na Brezje odprta le do 2 popoldne, si pravočasno oskrbite te vozovnice! Ker bodo drugi vlaki na Gorenjsko silno polni, pojdite vsi le s temi vlaki, ki gredo naravnost na Otoče.

Potovanje z Otoč v Ljubljano

Z Otoč bomo potovali tako, da bomo imeli zvezo z vsemi vlaki na stranskih progah po Štajerskem že popoldne zveze, vlaki bodo šli z Otoč v ponedeljek okrog 9 dopoldne. Tudi na Brezjah bo treba dobiti potrdilo, da ste bili tamkaj, od strani železniške postaje in bomo to uredili takoj zjutraj kar na Brezjah. Na tej progi je polovična voznina in obrazec K-13 stane 2 din.

Iz Ljubljane domov

Vlaki, s katerimi se bomo pripeljali z Otoč, bodo vozili kar naprej in bodo stali na posameznih postajah, kot bo to objavljeno. Vsa potrebna potrdila ste si že prej

oskrbeli v Ljubljani, to je na vozovnico od doma do Ljubljane in na kongresno knjižico. Če pa kdo ne bi imel kaj v redu, naj se obrne na naše reditelje, ki bodo na razpolago. Skušali bomo kljub temu, da je težko urediti vse šele spotoma, da ne boste imeli neprilik, ako se boste le teh navodil točno držali.

Spored na Brezjah

V nedeljo zvečer. Po dohodu vlakov bo pridiga (g. svetnik Fr. Gomilšek), nato pete litanije in procesija, pri kateri naj ima vsak vernik prižgano svečico.

V ponedeljek bo prilika za sv. spoved in sv. obhajilo že od 4. ure zjutraj naprej, ko bodo tudi sv. maše. Glavno sveto opravilo bo pa ob 6. uri zjutraj, in sicer pridiga in mašuje prevz. g. knezoškof dr. Ivan Jožef Tomažič. Med sv. mašo bo ljudsko petje. Ves čas se bo tudi obhajalo, tako da bodo lahko vsi prišli na vrsto.

SPOROČILO DUHOVNIKOM LAVANTINSKE ŠKOFIJE

Zaradi kongresa Kristusa Kralja v Ljubljani se dovoljuje v nedeljo, 30. julija, binacija za vse cerkve, kjer je v smislu kanona 806 § 2 cerkvenega zakonika potrebno. To splošno pooblastilo velja kot odgovor vsem onim dušnim pastirjem, ki so za binacijo iz tega razloga prosili. Nadaljnje prošnje za binacijo iz tega naslova naj izostanejo.

II. ljubljanski »Škofijski list« 1939, št. 7, objavlja glede spovedne sodnosti v dneh kongresa sledeče podrobnosti:

»Za časa kongresa, to je od torka, dne 25. julija, do torka, 1. avgusta t. l. incl., se daje duhovnikom druge škofije spovedna jurisdikcija v ljubljanski škofiji, če je imajo v domači škofiji.« Lavantinski duhovniki, ki se udeležijo ob kongresu tudi romanja k Mariji Pomočnici na Brezje, se bodo mogli te ugodnosti brez nadaljnjega poslužiti in bodo romarjem na razpolago. Ordinariat.

Katoliške šole na Japonskem. Starši imajo na Japonskem največje zaupanje v katoliške šole, ki jih vodijo misijonarji, odnosno misijonarke. Ženske šole so deležne prav posebnega zaupanja. Na Japonskem je zdaj 41 katoliških srednjih in strokovnih šol za dekleta, ki jih obiskuje 11.170 učenk. Te šole so na glasu, da so najboljše v državi. Zato je pritisk v te šole tako velik, da zdaleka ne morejo sprejeti vseh, ki se javijo za sprejem. Dekleta, ki te šole dovršijo, imajo v tem najboljše

priporočilo, da najdejo delo, službo ali namestitev. Samostanske dekliške šole so tudi razlog, zakaj je med japonskimi katoličani tolik odstotek žen. V inozemstvu se je že opazilo dejstvo, da so soproge japonskih diplomatov po velikem številu katoličanke, in sicer dobre katoličanke. Za Japonko z njeno blagostjo, požrtvovalnostjo in uravnoteženostjo je nauk svetega evangelija posebno privlačen. Od 1161 redovnic, ki delujejo na Japonskem, je zdaj 672 Japonk, lani jih je še bilo 441.

Bivši ravnatelj Mohorjeve družbe umrl

V Št. Jakobu v Rožu na Koroškem, v svojem rojstnem kraju, je preminul dne 19. julija v starosti 65 let bivši dolgoletni ravnatelj Mohorjeve družbe g. Zeichen Jožef.

Blagopokojni se je rodil leta 1874 in je prejel v Celovcu mašniško posvečenje leta 1897. Kot mlad duhovnik je postal vodja Mohorjeve družbe, ki je dosegla pod njegovo spretno in srečno roko tik pred vojno malodane 100.000 članov.

Po koncu svetovne vojne se je moral seliti z družbo iz Celovca najprej v Prevalje v upanju, da ji bo mogoč povrat na njeno prejšnje mesto. Ko smo pa zgubili Slovenci Celovec, se je moral g. Zeichen odločiti za končnoveljavno preselitev družbe nekje v osrčju po mirovni pogodbi tlikanj prikrajsane Slovenije. Z velikimi denarnimi žrtvami se je usidrila Mohorjeva družba v Celju, kjer je zopet na novo za-

živela, se začela širiti in si pomagati do vodilne kulturne sile med Slovenci, kakor je bila v predvojnih časih. Kakor hitro je g. Zeichen oskrbel družbi varen ter z modernimi stroji opremljeni sedež v Celju, se je umaknil po 30 letnem delovanju pred petimi leti v zasluženi pokoj in prepustil vodstvo Mohorjanov mlajšim močem.

Smrt je doletela neumorno delavnega kulturnega delavca, gorečega duhovnika in neustrašenega rodoljuba v njegovem lepem rojstnem kraju v Št. Jakobu na Koroškem, ki deli že leta usodo odcepitve od skupne matere Slovenije, ki pa ni nanj pozabila in bo vedno čula z budnim očesom nad tolikoletno zibelko slovenske prosvete.

G. ravnatelj Zeichenu ostani med dobrim slovenskim narodom trajno hvaležen in časten spomin!

Novice

Osebnosti

Zlati mašniški jubilej delavnega župnika v pokoju. Hvaležni Polzelčani so priredili 20. julija zlatomašniku g. Francu Hierische slovesno podoknico. Lepo so mu ovenčali njegovo stanovanjsko poslopje in domači pevski zbor mu je zapel par domačih. Zatega jubileja se je udeležila malodane vsa polzelska župnija. Jubilanta so spremljali pred oltar Gospodov duhovni bratje iz vse braslovške dekanije z g. celjskim opatom Jurakom na čelu. Povzdignila je slovesnost prisotnost domačega fantovskega odseka in dekliškega krožka ter gasilski četi Polzela in Ločica. Priljubljeni in obče spoštovani g. zlatomašnik je bil posvečen v Ljubljani leta 1889 od kardinala Jakoba Missije. Služboval je na več župnijah in iz Radeč se je naselil kot upokojeni župnik na Polzeli, kjer deluje pri popolni duševni čistosti in telesni kreposti nad 20 let. Številnim iskrenim častitkam Polzelčanov se pridružuje tudi »Slov. gospodar« z željo: Bog živi in ohrani g. duhovnega svetnika do bisernega jubileja!

40 letni mašniški jubilej obhajal v bolnišnici. V mariborski bolnišnici, kjer se zdravi na očeh, je obhajal na tistem 40 letni mašniški jubilej g. p. Ernest Jenko, frančiškanski gvardijan v Brežicah. Jubilant ima velike zasluge za versko življenje, za postavitev nove cerkve v Spodnji Šiški v Ljubljani ter za prenovitev zunanjščine znamenite romarske cerkve pri Sv. Trojici v Slov. goricah. K lepemu jubileju naše častitke z željo, da bi si delavni dušni pastir okrepil zdravje!

Zlata poroka v Svečini. Na banovinskem posestvu v Svečini ob severni meji sta obhajala zadnjo nedeljo zlato poroko zakonca Jožef in Terezija Pukl. Zlati ženin se je rodil leta 1863 v Št. Jurju ob Pesnici in je stopil pred 57 leti v službo pri prejšnjih lastnikih sedanjega banovinskega imanja. S Terezijo, ki se je rodila v Svečini leta 1867, se je poročil julija 1889. Zlato poročencema je poslal ban dr. Marko Natlačen lep

dar z željo, da bi dočakala še več zdravih let v zadovoljstvu!

Nesreče

Pri preplavanju Drave utonil. Jožef Er-gader, 26 letni delavec iz Studencev pri Mariboru, je hotel 22. julija s studenske strani preplavati Dravo in doseči Mariborski otok. Na sredi Drave je začel vpiti na pomoč in je zginil v deročih valovih, ker ga je najbrž prijel krč.

Otrok železniškega delavca utonil. V Podvelki v Breznu se je podala 19. julija v Dravo kopat skupina otrok. Osemletni Jožef Voh, sinko železniškega delavca, je zašel preveč na globoko ter v vrtinec in je utonil.

Razbeljen karbid obžgal delavca. Pri karbidni peči v tovarni za dušik v Rušah je bil zaposlen 40 letni pomožni delavec Leopold Robič. Pred končanim delom ob devetih zvečer se je razlil nanj iz peči razbeljen karbid. Robič je bil naenkrat ves v plamenih in je začel klicati na pomoč. Delavci so mu nudili prvo pomoč. Iz Maribora poklicani reševalni avto je prepeljal nevarno opečnega po trebuhu in nogah v mariborsko bolnišnico.

Nesreča z motorjem. V Mariboru v Vrtni ulici je huje ponesrečil z motorjem 59 letni krojaški mojster Friderik Dvoržak. V bolnišnico je bil prepeljan s poškodovano glavo in s polomljenim prsnim košem.

Podlegel poškodbi pri padcu s kolesa. Pri Sv. Marjeti ob Pesnici je padel s kolesa in obležal nezavesten 65 letni najemnik Andrej Balun iz Draženvrha. Kmalu po prepeljavi v mariborsko bolnišnico je umrl.

Prometne nesreče. Ne daleč od Slov. Konjic je padel 50 letni poljedelski delavec Simon Malek s kolesa in si je zlomil nogo. — Mizarja Ignaca Domanjko je napadel na povratku s kolesom proti domu pri Žikarjah pes. Domanjko je padel tako nesrečno z bicikla, da se mu je zaril v tre-

buh sveder, katerega je držal v rokah. — V Vetrinjski ulici v Mariboru je podrl kolesar Marijo Mordin, ženo železničarja, katera je dobila poškodbe na glavi. Imenovane žrtve prometnih nesreč so se za-tele v mariborsko bolnišnico.

Mlad fant utonil pri kopanju. Na Vičavi pri Ptujju je utonil pri kopanju v Dravi 14 letni Vladimir Šprah, sin pekovskega pomočnika iz Stuhov.

Kolesar se zaletel v avto. Zidar Martin Vindiš iz Vareje pri Št. Vidu pod Ptujem se je peljal na kolesu na delo v Št. Janž na Dravskem polju. Tik pred Št. Janžem mu je pripeljal nasproti avto in povrh je tam še ovinek, ki ovira razgled po cesti. Kljub temu, da je vozil kolesar po napačni strani, se mu je hotel avtomobilist ogniti. V očigled nevarnosti trčenja je zgubil kolesar duhaprisotnost in je treščil naravnost v avto. Po trčenju se je zgrudil Vindiš nezavesten in so ga prepeljali v ptujsko bolnišnico.

Mati ponesrečila v bolnišnici, ko je obiskala sina. 51 letna žena posestnika Ana Plevčak iz Brezja v Šmarju pri Jelšah je prišla obiskat svojega sina v celjsko bolnišnico. Na parketnih tleh je ženici pod sinovo posteljo spodrsnilo, padla je, si zlomila roko in so jo kar pridržali v bolnišnici.

Dva poškodovane v celjsko bolnišnico. V Hudinji pri Vitanju je padel z voza 36 letni posestnik Konrad Kušer in si je zlomil desno nogo. — V Levcu pri Celju je padla s kozolca 13 letna hči posestnika Vera Zupanec in se je nevarno poškodovala po glavi in vsem telesu. Poškodovana se zdravita v celjski bolnišnici.

Za 300.000 din svinj poginilo. Iz Banata izvažajo skozi Maribor v Nemčijo cele vagonne pitane svinje. Izvoz pitanih živali pa je bil v minulem tednu radi izredno hude vročine zelo tvegan. Dne 20. julija so pri pregledu svinj v Mariboru ugotovili, da je poginilo med vožnjo iz Subotice do Maribora 180 komadov in znaša škoda 300 tisoč dinarjev.

Usodepoln padec s skednja. Franc Fister, 46 letni mesarski pomočnik, se je podal v Hrastniku spat na skedenj. V spanju je padel 4 m globoko na tla in si je pri padcu zlomil desno nogo.

Stara ženica smrtna žrtev prometne nesreče. Nad 50 let stara zasebnica Frančiška Zavrlova je šla iz Doline v Mokronog. Radi naglušnosti je preslišala zvonec kolesarja, ki jo je povozil. Ženica je zadela pri padcu z glavo ob obcestni kamen in dve uri po nesreči je podlegla prehudi poškodbi.

Nesreča pri svečanem streljanju. 25 letni Jože Sikošek iz Reštanja pri Rajhenburgu je priredil v počastitev svatbe svoje sestre streljanje z možnarji. Pri svečanem streljanju se je možnar razletel v rokah neprevidnega Sikoškega, katerega so oddali v ljubljansko bolnišnico s hudo poškodovanimi očmi ter obrazom.

Dva sta bila rešena — eden je utonil. V Savo se je podal kopat pri Ježici v ljubljanski okolici 25 letni učitelj Silvo Mehora iz Ljubljane. Z njim je bila njegova zaročenka, njena sestra, svak in desetletni brat. Skupaj so plavali Mehora, njegov svak in omenjeni fant, katerega je zgrabil vrtinec in je zaklical na pomoč. Na pomoč mu je priskočil Mehora, katerega se je dečko tako oprijel, da sta se začela po-

tapljati oba. Potapljačoma je skušal pomagati svak, a tudi njega so zgrabili valovi in so bili vsi trije v največji nevarnosti, da utonejo. V Savo se je pognal policijski stražnik, kateri je rešil fanta in svaka. Neki uradnik, ki je bil med kopalci, je skušal pomagati Mehori, pa se ga je ta v smrtnem strahu tako krčevito in nerodno oklenil, da se mu je komaj izvil in je mladi učitelj zginil v valovih Save.

Ponesrečenec umrl v materinem naročju. V Podbrdu pri Moravčah na Kranjskem je obiral lipovo cvetje 21 letni Joško Urbanija. Veja, na kateri je stal, se je zlomila, obirač je padel in si je prebil lobanjo. Kljub smrtnonevarni poškodbi ni čutil posebnih bolečin in se niti k zdravniku ni zatekel. Vozil se je po nesreči celo s kolesom. Naenkrat mu je začela otekati glava na prebitem mestu, postalo mu je slabo in je umrl v materinem naročju.

POŽARI

V Laškem pod starim gradom je zgorela senena šupa, last g. Martina Poteka. Šupa je bila polna sena. Na pomoč pribrzeli gasilci so storili svojo dolžnost.

Ob Ptujski cesti je povzročil gozdni požar posestnikom Rafaelu Horvatu, Francu Ulbinu in Alojziju Helerju iz Dogoš pri Mariboru 20.000 din škode. Mariborski gasilci so po dolgotrajnem gašenju pri pomanjkanju vode ogenj omejili.

V Orlici pri Marenbergu je izbruhnil ogenj ob času opopolnanskega dela na polju v gospodarskem poslopju lesnega trgovca Maksa Snobeja. Radi silne vročine je bilo gašenje otežkočeno in je nad 80.000 din vredno poslopje zgorelo. Obenem je požar uničil pohoštvo, žito, seno in govedino najemniku Francu Ledineku, kateri je oškodovan za 25.000 din.

V Stopercah pri Rogatcu je zgorela posestniku Ignacu Egartnerju 30.000 din vredna domačija.

Pri Sv. Antonu na Pohorju je na nepojasnen način nastal požar na žagi posestnika Mravljak Kristijana. Z žago vred je zgorelo 50 kub. metrov rezanega lesa, ki ni bil zavarovan. Škode

je za 60.000 din. Mravljak je s tem močno prizadet, kajti zavarovano je imel samo žago za 10.000 din.

Na Podvolovju nad Lučami v Savinjski dolini je uničil ogenj borov gozd, last uprave knežofskijskih posestev Marijinega grada v Nazarjih pri Mozirju. Na kraj požara so pribrzeli lučki gasilci, kateri so radi pomanjkanja vode omejili nesrečo s kopanjem jarkov okrog ogroženega gozda. Zelo velika škoda še ni ocenjena.

Ob eni uri ponoči je izbruhnil požar v vasi Vrbičje pri Grosupljem na Kranjskem. Zgorel je posestniku Antonu Podržaju skoro nov kozolec dvojnik z 12 okni. Uničeno poslopje je bilo polno sena ter žita. Požrtvovalni gasilci so preprečili, da ni zajela nesreča vse vasi.

V noči je začelo goreti gospodarsko poslopje g. Ivana Groseka v Rošpohu pri Mariboru. Zgorela sta gospodarsko poslopje in živinski hlevi ter znaša škoda 100.000 din. Gasilci so obvarovali hišo, hlapci pa so rešili iz hleva še pravčasno 20 glav goveje živine.

Nežna otroška koža potrebuje moje zaščite. Ostri sončni žarki pečejo in prav otroci so posebno občutljivi za sončarico. NIVEA vsebuje EUCERIT, uspešno okrepčevalno sredstvo za kožo, ki daje otroški koži večjo odpornost, da dobijo otroci zdravo in lepo rjavo barvo.

JAZ SEM TUDI OTROŠKI PRIJATELJ!

178

V Zg. Dobrenju je uničil ogenj hišico Viktorju Lubi. Zgorel je tudi čebelnjak s čebelami. Na pomoč so prihiteli gasilci iz št. Ilja v Slov. goricah.

V zadnji številki »Slov. gospodarja« smo med požari poročali, da je pri posestniku Karlu Demonte v Zamrkovi pri Sv. Lenartu v Slov. goricah zažgal začasno opekarno 13 letni Jožef Tršovec. Sedaj nam o tem požaru poročajo sledeče: Opekarna g. Demonte je stalna in ne začasna in se nahaja v Koreni pri Sv. Barbari v Slov. goricah. Požar je nastal radi prevelike vročine v opekarni in ni res, da bi jo bil sežgal 13 letni Jožef Tršovec.

Razne novice

Velika kulturna pridobitev. Dne 22. julija je bila v Beogradu končno veljavno podpisana za dobo 15 let pogodba, po kateri bo zgrajena v Ljubljani (v Domžalah) nova 20 kilovatna radio-oddajna postaja in v Mariboru 4—5 kilovatna relejna postaja.

Pojedina za 30.000 gostov

Kralj Avgust Poljski, ki je bil istočasno saški zborni knez, je imel vzdevek »sijačni«, ker je nad vse ljubil bučne slavnosti in druge prireditve. Med njegovimi velikimi prireditvami je bila tudi gostija, ki jo je priredil v juniju 1730 v taborišču pri Zeithemu za 30.000 gostov. Obed so pripravili za vso armado, pred vsakim polkom so visele kože in lobanje zaklanih volov. Poslastica za to gostijo je bila 14 komolcev dolga pogača, ki jo je moral rezati neki tesar s tri komolce dolgim nožem. Vsak vojak je dobil nov lesen krožnik z vzganimi okraski in napis. Teh 30.000 krožnikov so morali vojaki in častniki po končani gostiji na povele zagnati v Labo. Veletoke je bil s plavajoči-

V mrežah greha

29

»Poskusil sem, a ker mi angleščina dela težave, sem pustil knjige.«

»Učite se! Saj imate večerne učne tečaje.«

»Hvala lepa!« je nejevoljno odvrnil jetnik. »Polleg drugega trpljenja se naj še z učenjem mučim!«

»Ne bo vam škodovalo. Nekoč sem čitala o nekem jetniku, ki se je v ječi lotil prava. Na koncu je toliko znal, da je sam vzel svojo zadevo v roke in dokazal svojo nedolžnost.«

»Jaz se bom tudi brez tega rešil.«

»Zdi se mi, da z vami ni mogoče pametno govoriti,« je nekoliko ostro odvrnila Alojzija. »A lahko se zgodi, da boste obžalovali svojo nemarnost.«

Stražnik je javil, da je ura obiska potekla. Dekle se je poslovilo.

Po dekletovem odhodu je Štefan dolgo razmišljal o razgovoru in konec razmišljanja je bil ta, da je vprašal nadzornika, kaj mora storiti, da bo lahko obiskoval večerni učni tečaj.

»Nič drugega kakor to, da boš trikrat na teden prihajal k pouku.«

Štefan je v resnici začel obiskovati večerni tečaj. Šola je bila prijetna sprememba po delu v tovarni. Začel je pri najnižji stopnji. Učenje mu je često povzročalo težave in mučila ga je skušnjava, da bi prenehal z njim. Potem pa se je spomnil Alojzijinih besed o jetniku, ki si je sam izbojeval prostost in se je z novo vnemo lotil dela.

Po nekaj mučnih tednih so učitelji odkrili v njem skrite zmožnosti in so se posebej zanimali zanj. Tudi oni sami so bili kaznjenci. Dr. Larsen je bil zaprt zaradi prepovedanih zdravniških poizkusov. Znal je angleško, francosko, nemško, latinsko, grško. — Dr. Levy je bil odvetnik in so ga zaprli zaradi hujskanja zoper oblasti. Zelo dobro je obviadal zgodovino.

Štefan je hitro napredoval. V kratkem času je prekosil vse tovariše. Pri učenju mu je bilo v veliko korist čitanje. Knjige so mu postale najboljše prijateljice. Predvsem so ga zanimale raznovrstne znanstvene knjige. V glavo si je vtepel, da mora posnemati onega jetnika, ki je v zaporu končal pravo.

Tovariši so opazili Štefanov napredek in so se mu čudili. Griskas se mu je spočetka posmehoval, a sedaj ga je tudi on občudoval.

Njegov napredek je opazila tudi Alojzija. Pisma, ki jih je od njega dobivala, so bila čisto drugačna kakor prej. Veselila se je in fanta vzpodbujala k nadaljnjemu delu.

Pridobljeno znanje v Štefanu ni zmanjšalo sovrastva do Nine, Grenhuta in Skanlona. Nasprotno. Še bolj se je začel zavedati svoje vrednosti in krivice, ki se mu je bila zgodila. To je vzbujalo v njem vse večjo maščevalnost. Često je sanjari o tem, da se bo po osvoboditvi lotil dela, postal bo bogat in slaven in potem bo dokazal svetu, kak zlobnež je Skanlon in s tem mu bo vzel ugled.

Pogodbo za izrabo novih radio-postaj je prevzela Prosvetna zveza, ki bo v 20 mesecih od dneva veljavnosti pogodbe postavila omenjeni novi postaji, ki sta za Slovenijo velika ter zelo važna kulturna pridobitev.

Slovensko gledališče v Mariboru bo proslavilo letos v jeseni 20 letnico svojega rednega obstoja, svoje začetke, razvoj in uspehe bo pa pokazalo že na veliki jubilejni gledališki razstavi ob priliki VIII. Mariborskega tedna od 5. do 13. avgusta.

Narodopisna razstava bo nova posebnost letošnjega VIII. Mariborskega tedna od 5. do 13. avgusta. Pokazala bo naš narodnostni položaj in bo zato velike važnosti in nedvomno vsestransko zanimiva.

Veselični park na razstavišču VIII. Mariborskega tedna, ki je bil že doslej najbolj privlačna stran prireditve, bo znatno večji in popolnejši kot je bil prejšnja leta. Razen tega bodo do otvoritve tedna končana tudi tlakovalna dela v Prešernovi ulici, po kateri se vrši glavni promet prireditve. To bo dalo tednu novo, vse bolj privlačno lice.

Sprejem v Dijaški dom v Ptuj. Sinovi dobrih katoliških družin, ki obiskujejo državno realno gimnazijo ali meščansko šolo, se sprejemajo pod ugodnimi pogoji v Dijaški dom v Ptuj. Vzgoja sloni na verski podlagi, izbira poklica svobodna. Učenci I. razreda se lahko vpišejo tudi v humanistično vzporednico. Zavod stoji tik ob gimnaziji. Pišite po brezplačni prospekt na Vodstvo dijaškega doma v Ptuj.

Na banovinski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu se prične novo šolsko leto v začetku novembra 1939. Šola ima dva oddelka: letno in zimsko šolo. Letna šola traja eno leto, zimska pa dve zimi po pet mesecev. To zimo, ki pride, se vrši prvi tečaj zimske šole. Letos se torej sprejemajo učenci v letno in zimsko šolo. Vsi učenci stanujejo v zavodu, kjer imajo vso oskrbo. Sprejemajo se pridni, dovolj nadarjeni sinovi kmečkih staršev, ki bodo po končanem šolanju ostali na kmetiji. Lastnoročno pisane prošnje, kolkovanje z banovinskim kolkom za 10 din, je poslati ravnateljstvu banovinske kmetijske šole na Grmu.

Na koncu tretjega leta svojega jetništva ni gojil jeze samo do svojih sovražnikov in vse človeške družbe, marveč tudi — do Boga. Prej je upal, da ga bo Bog rešil. A ko je to upanje zaspalo v njem, je z bridkostjo mislil na Boga. Zdelo se mu je, da Bog ne misli nanj.

V tem času se je nekoliko bolj začel zanimati zanj katoliški župnik Burke, ki ga je že tudi prej večkrat obiskal.

Župnik je bil posebne vrste človek. Dasi je bil zelo pobožen in goreč, vere spočetka ni nikomur vsiljeval. Iz dolgoletne izkušnje je vedel, da vsiljena in prisiljena stvar ni dobra. Po tem spoznanju se je ravnal zlasti v kaznilnici. Z jetniki je bil zelo prijazen. Razgovarjal se je z njimi o vseh mogočih stvarih in jih tolažil. Verske stvari je le mimogrede omenil in pri tem čakal, da bodo jetniki sami izrazili željo po tem in onem. Šele v slučaju, da je ta ali oni dolgo časa ostal trdovraten, ga je naravnost opozoril na izvrševanje verskih dolžnosti.

Tako je postopal tudi s Štefanom. Kako je z jetnikom verskem pogledu, je kmalu spoznal. Vsiljiv ni hotel biti. Tuintam mu je rekel kako besedo o molitvi, trpljenju, sv. zakramentih. Na veliko nočno spoved ga je vsako leto opozoril, a ker Štefan ni izrazil želje, da bi se spovedal, ga je pustil pri miru.

Sedaj pa se je bolj resno lotil jetnika. Nekega jutra pred veliko nočjo je po Štefanovi izjavi, da je Bog pozabil nanj, naravnost vprašal:

»Ali ste še sploh katoličan?»

KIPI KRISTUSA KRALJA

Dobili smo novo zalogo izredno lepih kipov Kristusa Kralja, visoki 20, 30, 40, 65 in 85 cm, sedeči in stoječi, za dom, kapelice in cerkve! Oglejte si te kipe v Mariboru v Čirilovi, Koroška 5!

čimprej, najkasneje pa do 10. septembra. Starost najmanj 16 let in najmanj z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Pri vstopu v šolo napravi učenci kratek sprejemni izpit iz slovenščine in računstva. Hkratu se preišče njih zdravstveno stanje po šolskem zdravniku. Mesečna oskrbina znaša od 75 do 300 din — po premoženjskih in družinskih razmerah prosilca — in se plačuje mesečno vnaprej. Vse ostale podrobnosti se zvedo pri ravnateljstvu šole.

Dekliški krožki! Našla se je pelerina z imenom Domnik Hilda. Lastnica naj piše po njo na naslov: Dekliški krožek Laško.

Obžalovanja vredni slučaj

Preobilni alkohol in izzivanje rodila uboj ter pokolj. Na Brdih pri Slovenjgradcu sta popivala v krčmi: 28 letni hlapec Fr. Čretnik in njegov tovariš Franc Pušnik. Na večer se je pojavil z nožem v roki na pragu gostilne hlapec Franc Slemenšek, znani razgrajač in doma iz Ptuja. Pognal se je proti Čretniku, s katerim sta bila v sporu. Čretnik se je umaknil nožu, nakar je surovina oklofotal Franca Pušnika, ki je pograbil v silobranu žepni nož in z njim smrtno zabodel izzivača. Zabodeni je imel še toliko moči, da se je zavlekel 150 m od krčme, kjer je izdihnil. Istočasno je obkral Čretnik Jurija Šmona, delavca iz Dovž, ki je prišel skupaj s Slemenškom. V nogo ranjenega so oddali v slovenjgraško bolnišnico. Orožniška patrulja iz Slovenjgradca je odredila prevoz trupla v

mrtvašnico v Šmartno. Hlapca Pušnik in Čretnik sta bila odpeljana v zapor. Žalostna krvava dogodka sta vzbudila po vsej mirni okolici upravičeno ogorčenje radi pijančevanja, ki povzroča skoro vse pokolje in surovosti na deželi.

Iz ljubosumnosti obkral dekleta. V mariborsko bolnišnico so prepeljali z zabodljajem v roko in želodec 23 letno šiviljo Anico Damiš iz Studencev pri Mariboru. Mlado dekle je nevarno obkral v prepiru in iz ljubosumnosti Viljem Stauber iz Maribora.

V kratkem času dvakrat oškodovan od vlomilca. V našem listu smo že poročali, da je dobil trgovec Anton Štok v Kamnici pri Mariboru nezaželen nočni obisk pred tremi tedni. Vlomilci so mu odnesli tedaj raznega blaga za dva jurja. Te dni je najbrž isti vlomilec ponovil obisk in je povzročil Štoku 2500 din škode.

Razkrinkan vlomilec. Pri Sv. Barbari v Slov. goricah je bilo odnešenega iz zaklenjenega podstrešja Matildi Knehtl raznega manufakturnega blaga za 2000 din. Orožniki so ugotovili s pomočjo šivilje M. Srdinšek, da je tat 22 letni Pavel Dvoršak iz Ciglencev. Preiskava pri Dvoršaku je razkrila celo zalogo blaga, ki izvira iz raznih drugih tatvin, katere so se dogajale po mariborski okolici in bodo najbrž sedaj pojasnjene.

Zagonetna smrt dveh mladih. V Lipovcu pri Škofji vasi v okolici Celja sta postala žrtvi zagonetne smrti 20 letni posestnikov sin Ivan Vrečko iz Leskovca pri Škofji vasi in 17 letna posestniška hči Hedvika Novak iz Arclina pri Vojniku. Ob treh zjutraj sta odjeknila dva strela, od katerih eden je končal življenje Hedviki, druga krogla pa je zadela Vrečka v desno sence. Ob pol štirih so poklicali na pomoč celjske reševalce. Hedvika je izdihnila kmalu po prihodu reševalcev, ki so naložili v brezupnem stanju Vrečka in ga odpeljali v celjsko bolnišnico, kjer je podlegel poškodbi.

»Kakor se vzame,« je ravnodušno odvrnil Štefan.

»Kako naj to razumem?»

»Tako, da se tega ne sramujem, da sem krščen, a vsega, kar duhovniki učijo, ne morem verovati.«

»Na primer?»

Štefan je nekaj časa mislil.

»Na primer tega, da bi moral hoditi k spovedi. Zakaj?»

»Prvič zato, ker bi vam bilo to v korist,« je mirno odgovoril duhovnik, »drugič...«

»Pustite naštevaje. Taki razgovori me dolgočasijo.«

»Mogoče še tega niste slišali, kar vam hočem povedati!«

»Nočem poslušati. Oprostite mi! Nočem vam oporekati, toda po svoji pameti hočem ravnati.«

»Prav, sinko!« je ljubeznivo odvrnil župnik.

»Toda, če me boste kdaj potrebovali, recite nadzorniku. Bog vas blagoslovi!«

Nasmehnil se je in odšel. Štefan se je zamislil. Župnik se mu je dopadel, ker je imel na sebi nekaj, kar je človek moral vzljubiti. Tudi od drugih je samo dobro slišal o njem. Nekoč je eden izmed jetnikov dejal, da se župnik Burke ne boji nikogar in ničesar.

Pole župnika se je tudi kaznilniški protestantski duhovnik Atkins zanimal za Štefana. Tuintam ga je vabil, naj bi se udeležil ob nedeljah evangeličanske službe božje. Fant se je enkrat odzval. Pridiga ga je dolgočasila, zaradi tega drugič ni šel.

mi krožniki kar posut in vsa mesta, ki ležijo ob njem do morja, so na ta način zvedela za gostijo, ki jo je kralj priredil svojim vojakom.

Velikopotezni načrt

V vasi Magnetu na Francoskem bodo napravili letos zanimiv poskus. Poskusiti hočejo, kako se bo obnesla izredno poljedelska občina, če jo popolnoma elektrificirajo. V vse kmečke hiše bodo vgradili, oziroma že postavljajo najnovejše električne aparate. Kmetice bodo molzle z elektriko, z elektriko bodo izdelovale maslo in kuhale. Po poljih bodo vozili električni plugi in kmetje se bodo zvečer greti ob električnih pečeh. Prijetno je pri tem poskusu to, da dobe kmetje vse električne priprave in tok zastoni, vsaj za to poskusno leto. Skupina

Kaj je zavedlo mlada človeka v obupno dejanje, ni prav pojasnjeno.

Glavni strahovalci Savinjske doline pod ključem. V par številkah našega lista smo poročali o vlomih ter tatvinah, ki so si podajale roke po Savinjski dolini v zadnjem času in so bili ljudje v neprestanem strahu, da ne bodo deležni nezaželenih obiskov. Orožniki so bili pridno na delu in jim je uspelo, da so spravili na varno glavne krivce razburjenja po imoviti Savinjski dolini. Aretiran je bil Franc Mesarič iz Hristovice pri Poljčanah. 27 letnemu tolovaju so dokazali deset vlomov in tatvin, katere je že tudi priznal. Dalje je padel orožnikom v roke Albin Košak iz Griž, kateri je zagrešil 12 vlomnih tatvin. Tretji tolovaj s 15 vlemi in tatvinami na vesti je Viktor Avčner iz Laške vasi pri Štorah. Oblast še zasleduje par predkaznovanih ter spretno se izmikajočih zločincev, ki bodo pa tudi danes ali jutri za zapahi ječe. Z zgoraj omenjenimi aretacijami upajo, da so zajeli onega, kateri ima na cesti dvojni roparski umor gostilničarja Antona Ocvirka in njegove žene Rozalije v Medlogu pri Celju.

Strahovalec Poljanske doline na delu. Poljanska dolina na Gorenjskem je imela tri leta mir pred proslulim vlomilcem Jožefom Bradeško, ki se je zopet pojavil z vlemi in s tatvino gotovine ter dragočnosti. V kratkem času je zagrešil več vlomov in oškodoval razne posestnike za 10 tisoč dinarjev v gotovem denarju ter pokradenih urah in verižicah.

Izpred sodišča

Tata koles je spravilo trčenje pred sodišče in v zapor. Filip Jug, 38 letni ključavničarski pomočnik s Pobrežja pri Mariboru, je trčil 11. aprila pri vožnji na kolesu na mariborskem mostu ob drugega kolesarja. Stražnik, ki uravnava na mostu promet, je hotel v zadevi posredovati, Jug pa je pustil kolo na mestu ter pobegnil peš. Radi pobega so ga prijeli in dognali, da je

Obiščite celjsko razstavo

od 29. julija do 6. avgusta 1939 v celjski mestni osnovni šoli

Zanimala Vas bo okusno opremljena razstava trgovine, obrti, industrije, filatelizma, rejcev malih živali itd. — Razstava bo poučna. Noben kmetovalec naj ne zamudi prilike, da si ogleda moderne poljedelske stroje ter se pouči o uporabi preizkušenih umetnih gnojil in krmil za živino. — Velik zabaven park! Sodeluje vojaška godba! — V nedeljo, 30. julija, koncert Trboveljskih Slavčkov! — Polovična vožnja na železnica! 1212

ukradel Jug kolo Adolfu Pesku pred Gračnerjevo gostilno na Frankopanovi cesti. Dokazali so mu tudi, da je bil on tisti, ki se je zalezel 7. aprila v Brezju s kolesom v neko kolesarko in je pustil kolo na cesti ter zbežal, ker je bilo tudi dotično kolo ukradeno. Juga so obsodili v minulem tednu v Mariboru radi tatvine koles na 18 mesecev težke ječe.

Ostro kaznovana podivjanost. 16. aprila je bil v Grajenščaku pri Ptuj v vinotoču ubit posestniški sin Ivan Hrenko. Cela družba pivcev se je zagnala v Hrenka, kakor hitro ga je zagledala, ker je bil Franc Šešerko nanj jezen radi neke klofute. Napadeni je bežal pred napadalci, v bližnjem sadonosniku so ga dohiteli in ubili z ročicami. Radi uboja so bili v preteklem tednu v Mariboru obsojeni: 27 letni krojač Franc Šešerko iz Grajenščaka na pet let robije, posestniški sin Jožef Kolarič iz Grajenščaka na dve leti strogega zapor, 21 letni posestniški sin Anton Jakolič iz Krčevine na tri leta strogega zapor in 27 letni delavec Jožef Erjavec iz Grajene na tri leta robije. Torej za en uboj stroga kaznen skupno 13 let!

Slovenska Krajina

Nova avtobusna zveza. Te dni dobimo avtobusni promet med Soboto-Gornjo Lendavo in med

Soboto-Dolno Lendavo. Vse to je prav in lepo in smo hvaležni poštenu ravnateljstvu za to prepotrebno zvezo. Samo Bog varuj, da bi vozil avtobus po voznem redu, kakor je objavljen v našem krajevnem časopisju. Že malo prezgodaj odhaja avtobus iz Gornje Lendave, saj bi bilo dovolj, če bi avtobus prišel po osmi uri v Soboto. Moramo namreč upoštevati, da bodo nekateri kraji imeli daleč do avtobusne postaje in bo nerodno posebno pozimi. Nazaj bo šel avtobus šele malo pred četrto uro. Ni prav tako. Človek bo opravil v Soboti že dopoldne, nekateri že do desetih, in bo v Soboti čakal avtobus do štirih, zato da bo prišel domov šele pozno zvečer v temi, posebno pozimi. Zakaj ne bi šel avtobus nazaj že okrog poldne? Ne vemo, kako lepo zvezo bo imel avtobus z vlakom za Maribor in Ljubljano, ko pa gre vlak iz Murske Sobote šele ob pol enajstih in od Ormoža dalje je treba porabiti brzovlak, če hoče imeti dobro zvezo. Verujte, da se bo ta avtobus slabo obnesel s takim voznim redom. — Še slabše je z zvezo z Dolno Lendavo. Že ob 5.45 bo avtobus odhajal v Lendavo in po postanku desetih minut se avtobus vrne in s tem je vse končano. Smešno naravnost! Tega avtobusa se pa ja nihče ne bo posluževal. Saj se ga tudi ne more. Ali mislite, da bodo ljudje hodili v Lendavo gledat na uro ali v Soboto spat? Kakor bi iz voznega reda skleпали, je tudi ta avtobus namenjen za ljudi od Lendave proti Soboti, ker v Lendavi ne bo nič čakal. Zakaj pa potem ne bi imeli ponoči avtobusa v Lendavi? Avtobus bi naj pripeljal ljudje v Soboto ob pol osmih in bi šel takoj nazaj in bi bil ob pol devetih v Lendavi in bi se opoldne vrnil v Soboto in od tod odpeljal vse — tudi dijake — malo čez eno. Ali ne bi bilo tako prav? Dijaki bi tudi lahko počakali do dveh in bi šel avtobus iz Lendave šele okrog ene ure. Ali imajo dijaki tudi na avtobusih znižano vožnino? Sicer se ne bo noben dijak vozil. Takoj spremenite vozni red in res ni imel vpogleda v naše razmere dotični, ki je ta vozni red sestavil. Ali pa bosta imela oba avtobusa deficit in bosta ukinjena. Potem pa bo začel voziti privatni avtobus, ki bo imel boljši vozni red in bo najbrž tudi cenejši.

21.

Alojzija je sedela v delovni sobi zavoda sv. Filomene in glasno brala Štefanovo pismo. Okrog nje so bile zbrane starke in bolnice. Vse so napeto poslušale.

»Odkar je Nina oproščena, me nič ne veseli. Vi pravite, naj zaupam v Boga, češ da bo on odkril mojo nedolžnost in me rešil. Toda jaz že nad tri leta čakam in Bog mi ni pomagal.

Če bi bila kaka oblast, ki bi se brigala za Štefana Kmicica, potem ne bi dopustila, da bi bila Nina Mateskas prosta, jaz pa zaprt. Zaradi tega mi niti ne pišite o Bogu.

Sedaj sem se začel pečati s pesnitvami. Rad prebiram zlasti žalostne pesmi. Ali mi ne bi hoteli pojasniti, zakaj so pesniki večji del žalostni? Če bi sedeli v ječi, bi razumel njihovo žalost, a sedaj je ne razumem, ker živijo v svetu in lahko storijo, kar se jim vzljubi. In vendar so žalostni. Ali je morda svet tako hudoben?

Kmalu bomo dobili novega ravnatelja. Pravijo, da je dober človek. Dosedaj je vodil neko manjšo jetnišnico. Tam je izvršil velike spremembe, med drugim tudi to, da jetnikom ne brijejo glav...»

Ko je Alojzija končala s čitanjem, je v sobi zavladala popolna tihota, kakor vedno, če so ženske hotele kako stvar pretuhtati.

(Dalje sledi)

francoskih elektrarn finansira ta velikopotezni načrt. Če poskus uspe, si vsak občan Magneta lahko kupi električne aparate za tržno ceno. Če ne uspe, jih lahko vrne, ne da bi mu bilo treba kaj plačati.

Čaj zoper opekline

Neki indijski zdravnik iz Kalkute poroča o dobrih uspehih pri obravnavi opeklin in ožgalin s čajnimi obkladki. Njegov predpis se glasi, da je treba za kavino žlico čaja pustiti deset minut v skodeli vrele vode, nato je treba obkladek namočiti v ta izvleček. Obkladka ne snamemo, temveč ga vedno znova pomočimo s čajem, čim se posuši. Na ta način je mogoče ozdraviti celo obsežne opekline tretje stopnje. Učinkovita snov v čaju bo čreslovina.

Sicer pa se je Štefanu zdelo, da ne potrebuje vere, ker je v znanstvenih knjigah našel vse, kar ga je trenutno zanimalo. Učenje mu je prineslo zadovoljnost in z neko trmasto vdanostjo je prenašal svojo usodo. Toda nenadoma je bilo konec vdanosti.

Nekega dne ga je Griskas med sprehajanjem po dvorišču tiho prašal.

»Ali si že slišal novico?«

»Kako novico?«

»No, novico o Nini?«

»Kaj je z njo? Ali je izvršila samomor?« je nemirno vprašal.

Griskas se je zasmel.

»Pomiloščena je.«

»Pomiloščena?«

»Seveda. Ali morda ne veš, kaj pomeni ta beseda?«

»O, vem. Le tega ne razumem, kako so jo mogli pomilostiti.«

»Kakor tebe rešiti vislic,« je posmehljivo odvrnil Griskas. »Ni hotela jesti in je zaradi tega zbolela. Njen odvetnik je nato zahteval, naj jo zdravnik preišče in ta je ugotovil, da je jetična ter na odvetnikovo željo izjavil, da bo tekom enega leta po njej, če je ne izpustijo. Nato je nastal jok in stok, dokler je predsednik ni pomilostil. No, kaj rečeš k temu?«

Štefan je molčal. Zdelo se mu je, da se nebo ruši nad njegovo glavo. Nina je prosta, a on mora plesniti v zaporu, četudi je popolnoma nedolžen. Na svetu ni pravice.

Pri lenivosti črevesa, kataru v črevih, obolenju skrajnega črevesa odstranjuje naravna »Franz-Josefova« grenka voda zaprtje spodnjih organov dobro in naglo. Mnogoletne izkušnje uče, da redna poraba »Franz-Josefove« vode izbornu urejuje funkcijo črev.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485, 25. V. 35.

Turnišče. Nadnje času se postale dobrovolniške ciganke zelo nadležne za našo občino. Ljudje so se že navadili dajati jim miloščino, a kakor je videti, z njo niso več zadovoljne ter začnejo tudi krasti. Pred kratkim je neka ciganka odnesla skozi okno posestniku Petek Ivanu posteljno rjuho. Izrabila je namreč odsotnost domačih ter si je »miloščino« kar sama vzela. Bilo bi primerno, da se s cigankami strože postopa, na kar naj bi pazili zlasti orožniki, kajti vse so močne in zdrave, zato bi se lahko preživljale s poštenim delom.

Dobrovnik. Že mnogokrat smo brali po raznih časopisih, da je kaka premetena ciganka na zvit način od koga izvabila lepo vsoto denarja. Ljudje so že slišali ustmeno tako čudne zgodbe in vendar še nasedajo mamljivim obljubam goljufivih cigank. Tako je tudi prejšnji teden prišla neka ciganka, baje iz Dolge vasi, v Dobrovnik k Taljanovim ter je začela na zvit način gospodinji in dekletu čarati in pripovedovati o neki veliki sreči, ki bo prišla v njihovo hišo, ako ji izročijo ves denar, ki ga imajo pri hiši. Zapeljani ženski sta zvitemu nagovarjanju ciganke verjeli posebno zato, ker jima je sveto obljubljala, da bo denar čez tri dni vrnila, zato sta ji izročili lepo vsoto denarja (baje nad 17.000 din). Ko pa ciganke z denarjem le ni bilo nazaj in tudi »sreča« ni prišla v hišo, sta ženski spoznali, da sta nasedli goljufivi ciganki, ki bo prej ali slej prišla v roke pravice ter bo za lažnivo zapeljevanje prejela zaslužen kazen. A kaj to pomaga — denar je pa le izgubljen...

Mala Polana. Te dni se mudi na počitniškem odmoru v svojem rodnem kraju g. prof. Gerkeš Jožef, ki je že dalj časa služboval v Vukovaru, od koder je sedaj premeščen v Osjek. Rojaku želimo, da se tudi na novem službenem mestu dobro počuti!

Hotiza. Prejšnjo nedeljo, 16. julija, smo pri nas imeli prvikrat v zgodovini obstoja naše cerkvice novo sv. mašo, ki jo je daroval naš domačin g. Balažič Matija. Za nas je to bil velik praznik, zato smo se nanj temeljito pripravili in ga nadvse slovesno praznovali. Cerkveni obredi so se zaradi velike vročine in ogromne udeležbe vernikov vršili pod milim nebom. Črensovski g. župnik Zadravec je imel prav ganljivo pridigo, ki je marsikomu privabila solze v oči. Svojemu prvemu novomašniku iz dna srca želimo, da mnogo v temi tavajočih duš pripelje k Jezusu!

Satahovci. V soboto, 15. julija, smo spremili k večnemu počitku na poslednje bivališče posestnika Sereca, ki je v lepi starosti 77 let umrl. Ker je bil zelo dober človek in je vsakemu rad pomagal, ga je na poslednji zemeljski poti poleg mnogih prijateljev in znancev od blizu in daleč spremljala na pokopališče skoraj vsa vas. Naj počiva v miru, preostalim naše sožalje!

Satahovci. V nedeljo, 16. julija, je v lepo okrašeni župni cerkvi v Murski Soboti daroval novo sv. mašo g. Erjavec Janez. Večernice pa je opravil v domači kapelici v Satahovcih. Želimo mu, da bi njegovo delo v vinogradu Gospodovem rodilo obilen sad!

Murska Sobota. Čeprav smo na tem mestu že večkrat poročali, ponovno obveščamo vse naše izseljence v Nemčiji, da smejo letos vsi sezonski delavci (moški in ženske) mesečno pošiljati domov po 40 RM, letni delavci pa 35 RM. Ako so kateri delavci s pošiljanjem denarja v zaostan-

ku, bodo tudi lahko zaostanek za vse mesece nazaj poslali. Vse to jim bo uredil gospodar-delodajalec. Po 10 RM ni mogoče pošiljati po pošti in je to bilo v časopisu napačno objavljeno. — Pred nedavnim je po daljši bolezni umrla komaj 35 letna privatna uradnica gospa Žibert Helena. Bog ji daj nebesa!

Chodaeki, poljski komisar v Gdansku

Mati predsednika Združenih ameriških držav Roosevelta je obiskala Francijo in London

Anglija hoče imeti pod orožjem v najkrajšem času en milijon vojakov. Na sliki vidimo vojaško novačenje v Londonu. En angleški regrut je izredno suhe postave, njegov tovariš je pa večji

Vinogradniki, viničarji!

Naročite »Slov. gospodarja«, ki vam bo v svoji mesečni prilogi »Kmečko delo« za september brezplačno preskrbel novi »Viničarski red«, ki stopi v veljavo dne 1. novembra 1939.

Petanjci. Gradbena dela pri mostu dobro napredujejo. Tega se vsi zelo veselimo, ker bomo s tem kmalu dobili boljšo zvezo z ostalo Slovenijo. Pred dnevi je pri gradbenih delih zaposlenemu delavcu Čepin Antonu iz Ižakovca padla na nogo betonska plošča ter mu jo je zelo poškodovala. Iskati je moral zdravniško pomoč.

Moravci. Pred dnevi se je peljal na polje posestnik Cmor Ludovik. Med potjo so se mu kar na lepem splašile krave in začele bežati, zato je skočil z voza, a tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo.

Frankovci. Pred dnevi je po nesreči padel s snopjem naloženega voza Kerčmar Marko ter se je občutno poškodoval na glavi.

Rakičan. Pred nedavnim je večja skupina izletnikov iz Slovenskih goric pod vodstvom g. narodnega poslanca Špindlerja obiskala našo kmetijsko šolo, Mursko Soboto, Beltince, Črenovce in Dolnjo Lendavo. Naši kraji so se jim zelo dopadli in so pri odhodu izrazili svoje zadovoljstvo nad tem, kar so videli in doživeli.

Prekmurje. Prosvetni minister je podpisal odlok o premostitvi večih učiteljev in učiteljic, ki so za njo sami zaprosili. Med drugimi so v Prekmurju in v Prekmurje premeščeni sledeči: Lebič Ivan in Lebič Nežika prideta iz Prevalj v Kuzmo; Štefančec Rudolf iz Šalovčev v Tišino; Jare Vera iz Štrekljevca v Ženavlje; Lokaj Elza odide iz Puconcev v Šoštanj in Vajt Franc iz Vel. Dolencev k Sv. Emi.

Lipovci. Pred kratkim se je naša rojakinja Lukač Marija zagovarjala pri okrožnem sodišču v Murski Soboti, in to radi tega, ker je 25. januarja z bičem pretepla Legen Terezijo in ji na vratu prizadejala štiri rane. Za svoje dejanje je bila obsojena na 23 dni strogega zapor in to pogojno za dobo dveh let.

Sv. Sebeščan. Banska uprava nam je naklonila za naš Prosvetni dom 3000 din, za kar se ji lepo zahvaljujemo. Ne vemo, zakaj da našega društva nek časopis ni omenil, morda je imel kdo prste vmes, kak naš »prijatelj«. — Aleksander Zrinjski se je poskušil voziti na motornem kolesu in je tako nesrečno padel, da se zdravi v soboški bolnišnici. — Vsak dan dobimo pošto dostavo, pa vseeno roma pismo iz Nemčije do šest dni. Čudno, če mi pišemo v Nemčijo, je tretji dan pismo že v Nemčiji, četudi je kraj še tako daleč. Da kdo odda pismo v Nemčiji v nedeljo in ga tu kdo dobi v petek, ni nič posebnega, čeprav pismo odhaja k nam po prihodu vlaka-pošte. Ali pisma zadržujejo na meji in jih morda tam odpirajo, ker večkrat čudno izgledajo. Saj pa nihče ne pošilja denarja v pismu. Čujemo nekaj, da je v Gradcu nekaka cenzura za inozemsko pošto. Radovedni smo pa le, kako je s tem. — Hčerka šolskega upravitelja v Mačkovcih Černy Helena in davčni uradnik v Soboti Škarabot Franc sta zaročena in bosta pri poroki v tukajšnji cerkvi na Marijin svetek 15. avgusta. — Naš bogoslovec g. Kerčmar Gustek je bil operiran v mariborski bolnišnici. Zdaj si popravlja zdravje na našem Goričkem, kjer je morda boljši zrak in lepši kraj kakor v kakem letovišču, samo da ni nikogar, ki bi delal za naše kraje reklamo.

Pertoča. Zrim Franc, po domače šudij iz Kuzme, ki je bil radi raznih tatvin, prevar in drugega že večkrat kaznovan, je 2. julija neznano kam odšel od doma, hoteč se na ta način izogniti zaporne kazni 20 dni, ki bi jo moral nastopiti v Murski Soboti. Pred odhodom pa je vzel svoji materi 120 nemških mark. Dne 12. julija je prišel v Čuntalovo gostilno. Tam se je pošteno najedel in napil. Zanimal se je tudi, če ima kdo v vasi na prodaj nemške marke. Gostilničar mu je navedel soseda ter ga poklical v gostilno. Sosed je prišel in ponudil Zrimu 12 RM v nakup. Pogodila sta se po 12 din za eno nemško marko, nakar mu jih je ta izročil. Zrim si je tedaj pod pretvezo, da nima drobiža in da gre v bližnjo trgovino menjat jurja, izposodil od prodajalca kolo, češ da se bo prej vrnil. Ker ga pa le dolgo ni bilo nazaj, je šel sosed v trgovino vprašat po Zrimu, kjer so mu na njegovo veliko presenečenje povedali, da tja sploh ni prišel. Zrim je namreč z denarjem in kolesom odkuril. Tako je bil gostilničarjev sosed radi svoje zapeljivosti ogoljufan za nemške marke in še za kolo. Zrim je tudi gostilničarju napravil nekaj dolga, ker jedi in pijače ni plačal. Doslej prefriganca še niso izsledili, a upajo, da bo kmalu prišel v roke pravici.

Naši rajni

Ruše. Zadnji četrtek smo pokopali upokojenega mizarja drž. železnic, v starosti 73 let. Na zadnji poti ga je spremljalo mnogo gasilcev, saj je bil član gasilske čete polnih 47 let. Za njegove zasluge ga je četa imenovala za častnega člana. Pogreba se je udeležilo tudi lepo število njegovih stanovskih tovarišev. Svetila mu večna luč — žalujočim naše sožalje!

Sv. Vid pri Ptuj. Nenadna smrt nam je pred kratkim ugrabila skrbnega, komaj 40 let starega Rudolfa Goričana, posestnika in gospodarja na Pobrežju pri Sv. Vidu. Rajni je bil dober in vzoren kristjan. Ljub svoji zvesti ženi, skrben oče svojih dveh nepreskrbljenih otrok. Bodi mu zemljica lahka — ostalim naše sožalje!

Kapela pri Radencih. Umrl je žinkovič Ivan, 42 letni posestnik v Janževem vrhu. Iskal

je pomoči v Ljubljani, v Gradcu, a ni je dobil, ker je imel črevesnega raka. Prenašal je voljno svojo bolezen, mirno v Gospodu je zaspal dne 13. julija. V soboto, 15. julija, ga je spremljalo veliko ljudi iz vse fare. Nosili so ga gasilci, godba pa je igrala žalostinke. Pri odprtem grobu je govoril poslovinne besede Hinko Štreiher, župan občine Slatina Radenci, za njim pa gasilec štelcer Anton, ker je bil pokojni načelnik gasilske čete Janžev vrh in odbornik občine. Zapustil je ženo in dva nepreskrbljena otroka. Vsi, ki smo rajnega poznali, bomo molili zanj, da bi

užival pri Bogu plačilo za svoj trud in trpljenje. Bodi mu zemljica lahka! — Njegovim domačim naše sožalje!

Planina pri Sevnici. Umrla je v Tajhtih dne 8. julija v visoki starosti 90 let pridna žena, mati in stara mati Marija Leskošek. Bog ji je poslal večletno bolezen. Štiri leta je bila vedno na bolniški postelji. Sama si ni mogla nič pomagati. Navezana je bila na pomoč svojih hčerk. Pred dvema letoma ji je umrl mož, pa ga ni mogla spremiti na njegovi zadnji poti. Naj ji sveti večna luč, domačim pa naše sožalje!

Društvene vesti

Vsemu članstvu fantovskih odsekov in dekliških krožkov mariborske podzveze! V dneh 5., 6. in 7. avgusta slavi minoritski samostan v Ptuj 700 letnico obstoja. Istočasno se vrši tudi vseslovenski tretjeredni tabor s slavnostnim sprevedom. V sprevedu bodo sodelovali tudi FO in DK. Vabimo vas, da se te proslave sigurno udeležite v krajih. Zbirališče za spreved v nedeljo, 6. avgusta, do 9. ure na dvorišču deške osnovne šole zraven okrajnega načelstva. Voznica je polovična. Proslavne knjižice naročite pri župnih uradih ali pa pri minoritskem samostanu v Ptuj. Na svidenje! Bog živi!

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Pri nas se bo vršil v nedeljo, 13. avgusta, mladinski tabor slovenjegoriškega okrožja fantovskih odsekov in dekliških krožkov. Do pol devetih se zbere vse članstvo v Ciril-Metodovem domu. Od devetih odhod z godbo na čelu v cerkev Sv. treh kraljev, ob pol desetih pridiga (g. prof. dr. J. Meško) in sv. maša. Po službi božji na prostoru pri cerkvi mladinsko zborovanje, na katerem bodo govorili dr. Ciril Zebot, poslanec Jože Špindler in mladenič ter mladenka za odseke in krožke. Po obedu generalna vaja na telovadišču. Ob pol treh večernice v župnijski cerkvi, ob treh telovadni na-

stop z bogatim sporedom. Odseki in krožki dekanije lenarške in sosednjih dekanij na veselo svidenje! Prijatelji in prijateljice naše mladine, dne 13. avgusta vsi k Sv. Benediktu! Bo zelo lepo!

Vransko. Blagoslovitev novega prosvetn. doma in proslava 35 letnice Kat. prosvetnega društva. Kat. prosvetno društvo na Vranskem si je za svojo 35 letnico postavilo lep nov prosvetni dom, ki bo nosil ime po našem največjem narodnem buditelju in učitelju Slomšku. Slovesna blagoslovitev novega doma bo 13. avgusta in jo bo izvršil predsednik Prosvetne zveze g. dr. Jožef Hohnjec. Po blagoslovitvi, ki bo po slovesni sv. maši, bo veliko prosvetno zborovanje pred novim domom, na katerem bo govorilo več odličnih govornikov. Popoldne pa bo v neposredni bližini novega doma velik telovadni nastop, pri katerem bodo sodelovali vsi fantovski odseki in dekliški krožki savinjskega okrožja. Pokroviteljstvo nad vso prireditvijo je prevzel g. ban dr. Natlačen, ki se bo prireditve tudi sam udeležil. Vabimo že danes vsa sosednja društva, da se naše prireditve, ki bo po obsegu največja v Savinjski dolini, polnoštevilno udeležijo. Na svidenje 13. avgusta na Vranskem!

★

Dopisi

Sv. Križ pri Dravogradu. Kakor vsako leto, bomo tudi letos porcijunkolovo pri Sv. Križu obhajali z vsemi slovesnostmi. Že na predvečer po večernicah bo prilika za sv. spoved, ker bo že več spovednikov na razpolago. Naslednji dan pa se začne spovedovanje že ob 5. sv. maše pa se

pričnejo ob 6. Vsega bodo tri romarske pridige in 8—10 sv. maš. Porcijunkolski odpustki, ki jih

Na Nemškem že izkopavajo krompir. Kmetom pomagajo pri spravljaju krompirja krepke moške moči iz vrst dolžnostnega dela. V Nemčiji mora vsak mlad izobraženec pred nastopom javne službe opraviti nekaj mesecev tako zvano dolžnostno delo

Proslava 150 letnice francoske revolucije v Parizu 14. julija. Predsednik Lebrun preda zastavo zastavonoši

Italijanski zunanji minister grof Ciano se je mudil pred kratkim na obisku v Španiji v obmorskem mestu Tarragona. Na sliki vidimo desno poleg Ciana španskega notranjega ministra Sunerja, ki je svak generala Franca

sme deliti t. cerkev, obstojajo 24 ur. Romarji iskreno vabljeni! — Dne 13. avgusta pa bomo imeli pri Sv. Križu tudi velik dekliški tabor z raznimi nastopi.

Sv. Primož nad Muto. Pogosto se čujejo glasovi, da naše ljudstvo ni naklonjeno izletnikom. V splošnem to ne drži, če pa kdo kje pogodrnja, je vzrok v izletnikih samih, kar je priča naslednji dogodek: Skupina 30 ljudi obišče na praznik manjšo izletniško točko. Pozno popoldne se razigrana družba vrača, pri tem pa drvi čez drn in strn preko travnika, detelje in dozorevajočega žita. Posebno nežni spol je bil mnenja, da se lahko valja brezskrbno, kjer se mu poljubi. Prošnja in opozorilo gospodarja ni zalegla nič. Želimo si obiskov in lepe slovenske pesmi, toda pri tem se naj ne uničuje delo naših žuljev!

Marenberg. V nedeljo, 16. julija, je Marenberg obhajal dve lepi slovesnosti: blagoslovitev ojačenega vodovoda in motorne brizgalne, ki je ognjen krst prejela že ob priliki požara v gradu. Po sv. maši, pri kateri je igrala gasilska godba, se je razvil sprevod na kraj blagoslovitve, kjer so stopili na tribuno poslanec g. Gajšek, dekan g. Messner, župan g. Ternik z občinskim odborom, botra nove motorke gospa Županc, župni starešina dravograjske gasilske župe g. Mravljak iz Vuhreda in drugi gostje. Prvi je spregovoril g. župan, ki je pozdravil vse navzoče in podal govordovino gradnje vodovoda. Za njim je imel govor g. dekan o pomenu obeh pridobitev za Marenberg, ki naj služita Bogu v čast, ljudem v korist. Nato se je izvršila blagoslovitev vodovoda. Po blagoslovitvi ga je g. poslanec z lepimi besedami simbolično odprl. Sledila je blagoslovitev motorke, ki je bila vsa v zelenju. Na governiški oder je stopil g. poslanec Gajšek in se zahvalil vsem, ki so pripomogli, da je vodovod kljub velikim stroškom dograjen. Pokazal je, kako državna oblast podpre tudi našo severno mejo. Za njim je spregovoril načelnik tukajšnje gasilske čete g. Jugovič, ki je pozval udeležence, da vzkliknejo našemu kraljevskemu domu in pokrovitelju gasilstva princu Tomislavu v znak vdanosti trikratni: živijo! Godba je zaigrala državno himno. Nato se je zahvalil vsem podpornikom gasilske čete za izdatno pomoč. Po govoru je bila preizkušnja nove motorke, ki se je sijajno obnesla. Po vseh slovesnostih je bilo slavnostno kosilo. Popoldne se je vršila tombola gasilske čete, ki je bila krasno obiskana, k čemer je mnogo pomagalo tudi lepo vreme. Sedaj pa se Marenberg pripravlja še na drugo slovesnost, kako, bomo še sporočili.

Ruše. Lansko leto je bila ustanovljena ter uradno potrjena »Zadružna elektrarna v Rušah«. Takoj je stopila v pogajanja z elektrarno Falo in je v par mesecih elektrificirala vas Bezeno. Letos se nadaljuje elektrifikacija Ruš. Pogajanja med Falo, zadrugo in dosedanjim dobaviteljem toka A. Pogačnikom so končana. Proračun za omrežje in transformatorje znaša 300.000 din. Delo je v polnem teku; od Bistrice mimo Ruš do tekstilne tovarne Vlah kopljejo jarke in postavljajo drogove. Omrežje od elektrarne Pogačnik, kolikor je še za uporabo, je prevzela Fala. Zadruga šteje 150 članov. Električno razsvetljavo dobijo tudi stranske hiše, ki je doslej še niso imele. Vse priznanje zasluži odbor, ki toliko žrtvuje za korist vseh članov, in to brezplačno. Elektrarna Pogačnik je s 1. septembrom odpovedala dobavo toka. — Dela za regulacijo ruškega potoka so pričela. Potok se bo poglobil ter dno tlakoval do železnice. Tako se ne bo več bati, da bi voda izstopila kakor pretekla leta, ko je napravila mnogo škode.

Sv. Trojica v Haložah. Dne 2. avgusta letos bo poteklo 25 let, odkar je g. Franc Jazbinšek začel svojo službo v vinogradu Gospodovem. Bil

je osmi otrok družine Primoža in Terezije Jazbinšek. Po končanih študijah je deloval več let kot vojni kurat. Med vojno na Dunaju in v Gradcu, po vojni v Mariboru in v Valjevu, razen kratkega kaplanovanja v Rečici in Zrečah. Najdalj časa pa opravlja svojo službo v vinogradu Gospodovem med vinogradi župnije Sv. Trojica v Haložah. Lepa župnija med bohotnimi trtami, pa težavna, ki je vsa prepletena s klanci in griči. In v teh težkih, ilovnatih tleh si je tudi nakopal bolezen v noge. Že mesec in pol leži naš gospod jubilent prikovan na posteljo v bolnišnici v Ptuj. Zato pa mu ob njegovem srebrnomašniškem jubileju želimo in prosimo Boga, da bi mu podelil zdravja, ki bi ga vodilo še do drugih jubilejev!

Škale pri Velenju. V dosego velikih porcijunkulskih odpustkov, ki jih prejmejo vsi verniki samo v redovnih in v tistih župnijskih cerkvah, ki imajo izrečno dovoljenje iz Rima, vabi cerkveni predstojnik vernike iz šaleške doline, da se odpustka v tukajšnji cerkvi v mnogem številu in v obilni meri poslužijo. V ta namen bo v sredo, 2. avgusta, ob šestih pridiga in sv. maša za žive in rajne tretjerednike, ob 8 pa slovesna sv. maša in slavnostna pridiga. Spovedovalo bo več spovednikov v terek zvečer in v sredo zjutraj. Pridite zlasti sinovi in hčere sv. Frančiška, da po njegovem zgledu pokažete svetu, da ste i vi vitezi Kristusa Kralja!

Celje. (Celjska razstava.) Tudi letos se vrši v Celju razstava, na kateri bodo razstavili obrt, trgovina in industrija. Kakor ima Ljubljana svoj velesejem, Maribor svoj Mariborski teden, tako se hoče tudi Celje s stalnimi razstavami razmahniti. Razstave, ki jih prireja Celjska razstava, r. z. z o. z., niso kake obrtne strokovne razstave, ampak služijo predvsem propagandi celotnega gospodarskega življenja v Celju in okolici Pokrovitelj razstave je župan dr. Alojzij Vršič. Velike priprave so v polnem teku.

Verski položaj v Rusiji

List »Russkij golos« z dne 2. julija piše, da brezbožniki v Rusiji zelo nazadujejo. Posebno porazno za boljševike je to, da duhovniki ne prihajajo več samo iz vrst vernega ljudstva, ampak tudi iz vrst tiste mladine, o kateri so mislili boljševiki, da jo trdno drže v svojih rokah. Zveza brezbožnikov je izgubila svoj pomen. Sam vođa brezbožnikov, Jaroslavskij, je prepovedal vse surove nastope proti veri in verskim obredom. Izrazil se je, da se bo za naprej vodil boj zoper vero samo umstveno.

Vere torej boljševiki niso mogli zatreti vkljub dolgoletnemu preganjanju. Ker so cerkve zaprte ali jih je oblast spremenila v druge namene, ker so duhovniki pomrli, so jih pomorili ali še trpijo v ječah, seveda zdaj zelo primanjkuje duhovnikov, zato si ljudstvo samo pomaga, kakor ve in zna.

»Russkij golos« z dne 9. julija poroča po »Antireligiozniku« št. 5, da ljudje sami opravljajo službo božjo, postajajo ta-

Kronična zapeka in njene slabe posledice, posebno pa motnje v prebavi, se morejo preprečiti z že davno preizkušenim sredstvom za čiščenje, z naravno »Franz-Josefov« grenko vodo, ki se tudi po daljši porabi izkazuje kot zelo odlična. Oni, ki bolehaajo na žolčcu in črevih, pa pijejo »Franz-Josefov« vodo, so zelo zadovoljni z okusom kakor tudi z njenim učinkom.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

ko zvani »samosvatnije popi«. V mnogih primerih prevzemajo to dolžnost celo ženske, n. pr. v neki cerkvi Rokitjanskega okraja, Kijevske oblasti, ker so zaprli duhovnika, je začela službo božjo opravljati njegova žena. Oblači se v duhovska oblačila, služi pri oltarju, spoveduje in obhaja. Ponekod zaprtega duhovnika nadomestujejo ženske kolhoznice, katere bolje poznajo obred službe božje. Navadno pa službo »samosvatnih popov« prevzemajo bolj izobraženi mošje. Ti ostanejo v svoji posvetni službi, a vršijo svete obrede in delijo zakramente, ne da bi bili posvečeni. Službo božjo opravljajo v hišah in se tako sami izključujejo iz uradne organizacije vernikov ter prestopajo v vrsto neregistrovanih ločin.

Na Ukrajini, kjer je bila samostojna ukrajinska cerkev zatrta, vendar še opravljajo posamezni samostojni duhovniki službo božjo v ukrajinskem jeziku. Drugi so se zedinili s sinodalno ali tihonsko cerkvijo, t. j. z uradno pravoslavno cerkvijo bivšega patriarha Tihona.

Ker v mnogih krajih ni duhovnikov, kmetje sami krščujejo svoje otroke z vodo, katero je duhovnik blagoslovil. To vodo hranijo v steklenicah. Dete potopijo trikrat v navadno vodo, potem ga obliejejo z blagoslovljeno vodo in krst se smatra za dovršen.

V navado so prišle tudi poroke nena-vzočih. Zakonska zveza ženina in neveste se zapiše v zapisnik. Potem pa nese kdo izmed staršev ženina ali neveste dva prstana v daljno cerkev, kjer biva še kak duhovnik. Obred poroke izvrši duhovnik nad prstani. Prstana se dostavita novoročencema in to zadostuje, da se smatrata odslej kot mož in žena.

Praktika in razum sta izmislila tudi pogreb nenavzočega mrliča. Pokojnika pokopljejo po sovjetskem načinu, a nekaj zemlje se vzame z gomile, dostavi se duhovniku in pogrebni obred se vrši nad tisto prstjo.

Oblast je dobila v roke zapisnike nekega duhovnika Nikolajevskega okraja, kateri je bil pristaš zedinjenja vseh veroizpovedanj. Istega mnenja so tudi drugi duhovniki na Ukrajini. Dogmatične in obredne razlike so izgubile ves pomen. Prišlo je že do tega, da stoje na čelu nekaterih verskih ločin pravi pravoslavni duhovniki.

Hudo sovraštvo do komunistov kaže ločina rdečih drakonovcev. Njeni privrženci smatrajo boljševike za izrodek ali izvržek rdečega drakona (zmaja). A pojavila se je še bolj skrajna ločina, ločina črnokristovca. Črnokristovci smatrajo za greh vzeti v roke sovjetski denar. Če bi se znašel v hiši črnokristovca sovjetski bankovec, bi ga odnesel na metli, ne da bi se ga dotaknil. Nastala je tudi ločina, ki se imenuje »Mi smo božji ljudje, ne znajoči števila«. Ti nosijo čudno obleko, ne priznavajo ne cerkva, ne ikon (svetih podob). S svojimi družinami molijo v stepi. Molitev smatrajo kot občevanje z Bogom in prirodo. Tako poroča »Antireligioznik«.

Ubogo dobro rusko ljudstvo! Kam je zašlo, ker nima duhovnikov, ki bi ga podučevali v veri. Kako dobro, kako pobožno bi bilo to ljudstvo, če bi ga poučevali duhovniki na ta način, kakor se poučuje pri nas. Bog daj, da bi do tega skoraj prišlo!

A. K.

Kmečka trgovina

Ne kupčuj z ljudmi, ki jih ne poznaš!

Domačije, ki so na samem, pa tudi samotnejše vasi zelo radi obiskujejo vse mogoči kupci. Najraje si izberejo tak čas, ko vedo, da ni gospodarja pri hiši. Nastopajo zelo oblastno, govore o svojih zvezah z odličniki, so najbolj verni itd. Največkrat se pa izkaže, da so taki kupci največji »falotici«, ki kupujejo razne stvari, samo da si ogledajo hišo in položaj, da jo ob prvi priliki lahko okrađejo, če pa prilika nanese, pa že pri »kupčiji« sami kaj odnesejo ali pa izsilijo. Navadno nič ne kupijo, obljubljajo pa lepe cene za vse proizvode, kupčije tudi sklenejo, toda izpolnijo jo z nočnim obiskom ali nasiljem. Taki postopaki se bavijo tudi z veriženjem, kupujejo gobe, fižol, perje itd. tu in tam plačajo, poleg tega pa delajo načrte za svoj zločinski posel. Prodajajo razne svete podobe, o katerih pripovedujejo, v katerem župnišču so jih že prodali, katere odlične osebe so že kupile od njih, so narodni in verni, samo da ljudi preslepijo.

Proti navedenim pojavom je težko kaj uspešnega ukreniti. Najbolje je, da se proti takim tipom zavaruje vsak sam. To zavarovanje je v tem, da se z ljudmi, ki jih ne poznaš, sploh ne spuščaš v razgovor ali celo v kupčijo, zadostuje, da se z nepoznanim pozdraviš, izmenjaš morda par vsakdanjih vprašanj, nato pa gledaš, da se ga kar najhitreje odkrižaš. Če pa tak tujec hoče s teboj kupčevati, mu reci: »Oprostite, jaz vas ne poznam, prosim, da se izkažete!« Iz legitimacije boš že približno zvedel, s kom imaš opravka, če je pa izkaznica le malo sumljiva in nejasna, glej, da se izkaznice in njenega lastnika čim prej znebiš. Letoviščar ali tujec poštenih namenov bo itak imel vse listine v redu in se tvoji previdnosti ne bo čudil, poleg tega pa s teboj tudi ne bo veržil. Zato priporočeno postopanje z nepoznanimi ljudmi ne bo prizadelo gostoljubnosti in prijaznosti, obvarovalo pa bo marsikoga pred presenečenji in nočnimi obiski.

Gospodarske zanimivosti

Izvoz lipovega cvetja iz naše države. V Bosanskem Posavju je trgovina z lipovim cvetjem zelo razvita. Letos je bilo lipovega cvetja precej obilno, zato je bila tudi trgovina živahna. Prejšnji teden je bila zaključena letošnja kampanja nabiranja tega cvetja. Kljub temu, da je bilo blaga dovolj, so bile cene ugodne, za kilogram suhega belega cvetja so plačevali le do 12 din, za kilogram črnega cvetja pa 16 do 20 din. Cenijo, da je bilo kmetom v vrčanskem, gradačakem, gračaniškem, tuzlanskem in zvonickem okraju izplačanih za lipovo cvetje nad dva milijona dinarjev. Največje zaloge lipovega cvetja imajo trgovci v Brckem, in sicer znašajo te zaloge sedem vagonov. Povpraševanje za cvetje prihaja največ iz Nemčije, Južne Amerike, Anglije in Francije. Te dni bo šlo v navedene države pet vagonov blaga.

600 din plačujejo v Nemčiji 100 kg oljne repice. V Nemčiji posebno pospešujejo pridelovanje oljnatih rastlin. To pospeševanje je najbolj vidno v visoki ceni za repico. Ker se pri nas olje uvaža, bi bilo tudi potrebno pospeševati pridelovanje oljnatih rastlin, posebno ker se za ta semena kaže vedno boljša cena.

V Nemčiji primanjkuje drv in pogonskih sredstev. Maršal Göring je v nekem govoru omenil, da Nemčija krije samo dve tretjini drv iz lastnih sredstev, zato narača gozdarjem največje štednjo. Ker se je poraba bencina izredno povečala, primanjkuje tudi pogonskih sredstev. Da bi pa mogli pomanjkanje bencina uravnovesiti s sintetičnim bencinom, bi pa v ta namen morali porabiti polovico premoga, kolikor ga imajo in bi zato spet primanjkovalo premoga za kurjavo. Primanjkuje tudi stavbenega lesa, katerega zelo veliko porabijo pri utrjevanju mej.

60 milijonov funtov na leto vrže Angležem mlečna industrija. V zaščito mlečne industrije posluje poseben odbor. Parlament je pa pred kratkim sprejel zakon, ki pobija inozemsko konkurenco ter daje imenovanemu odboru posebne pravice.

Cene goveje živine

Voli. Maribor 4—5.50 din, Ptuj 4—5 din, Celje 4.50—5.50 din, Planina prvovrstni voli do 5.85 din, drugovrstni 5 din, Gornji grad 5—5.50 din, Ljubljana prvovrstni 5.50—6 din, drugovrstni 5 do 5.50 din, Črnomelj 4.50—5.50 din, Jesenice prvovrstni 6 din, drugovrstni 5 din kg žive teže.

Izpod 4 din se niso prodajali skoraj nikjer niti najslabše vrste voli.

Junci. Planina 4.25 din kg žive teže.

Biki. Planina 4.50 kg žive teže.

Krave. Maribor 3—4 din, Ptuj 2.50—3 din, Ljutomer 3—3.50 din, Celje 3—4 din, Planina 4—4.50 din, Gornji grad 3—4 din, Ljubljana 3.50 do 4.50 din, Jesenice 4—4.50 din kg žive teže. Klobasarice so bile ponekod celo po 2.50 din.

Telice. Maribor 4—4.50 din, Ptuj 3.50—4.50 din, Celje 4—5 din, Planina 4.50—5.25 din, Gornji grad 4.50—5 din, Ljubljana 5—6 din, Črnomelj 4.75—5.25 din, Jesenice 5—5.50 din kg žive teže.

Teleta. Maribor 5—7 din, Ptuj 4—5 din, Ljutomer 6 din, Celje 5—6 din, Ljubljana 6—7 din, Črnomelj 5.50—6.50 din, Jesenice 7—8 din kg žive teže.

Svinje

Plemenske. Maribor 5—6 tednov star prašič 80—100 din, 7—9 tednov 110—120 din, 3—4 mesece 180—240 din, 5—7 mesecev 310—450 din, 8—10 mesecev 470—515 din komad, kg žive teže 6—8 din; Ptuj 6—12 tednov stari pujski 100 do 190 din, kg žive teže 6.50—7 din.

Pršutarji (proleki). Maribor 6.50 din, Ptuj 7.25—7.75 din, Ljutomer 7 din, Gornji grad 10 din, Ljubljana 8—8.50 din, Črnomelj 7—7.50 din, Jesenice 8 din kg žive teže.

Debele svinje (špeharji). Maribor 8 din, Ptuj 8 din, Gornji grad 12 din, Ljubljana domači 9 do 9.50 din, sremski 10—11 din, Črnomelj 8—9 din, Jesenice 9 din kg žive teže.

Vino

Maribor desni breg. Navadno mešano vino pri vinogradnikih 4—6 din liter, finejše sortirano vino 9 din liter.

Okraj Ptuj. Navadno mešano vino pri vinogradnikih 3.50—5 din, finejše sortirano 6—8 din liter.

Okraj Ljutomer. Navadno vino 4—5 din liter, finejše 6—8 din liter, prevzeto pri vinogradniku.

Okraj Črnomelj. Navadno vino 4—4.50 din, finejše sortirano 5 din liter, prevzeto pri vinogradniku.

Tržne cene

Drva. Maribor desni breg 80 din, Ptuj 75 din, Ljutomer 90 din, Celje 62 din, Gornji grad 65 din,

Razgovori z našimi naročniki

Občinska trošarina od vina. P. A. V kolikor ste čitali, da občine nimajo pravice zahtevati plačila trošarine od vina, ki ga prodajajo producenti, ter da morajo vrniti doslej pobrano trošarino, ste skoro gotovo čitali o zadevni odločbi upravnega sodišča v Zagrebu. Take odločbe veljajo vedno le za dotični primer in se drugi ne morejo otestiti plačila kratkomalo s sklicevanjem na navedeno odločbo. Morali bi nastopiti sami instancno pot, to je od pritožbe zoper plačilni nalog občine do tožbe na upravno sodišče in eventualno na državni svet, kar je združeno s precejšnjimi stroški. Mi se Vam te poti ne upamo svetovati, ker stvar ni povsem jasna in je radi tega končni uspeh dvomljiv. Morda riskira stroške kak bogatejši producent. V tem primeru bomo o uspehu poročali.

Nakup krave ob garanciji, da je breja. Odškodnina? Šk. A. Kupili ste kravo za 1400 din, ker Vam je prodajalec garantiral, da je pol časa breja. Dognali ste, da krava v resnici ni bila breja in da se ne ubreji niti po večkratnem pripustu. Prodajalec Vam obljublja 75 din odškodnine in en dan staro tele, Vi pa bi radi več, ker krava ni niti 1000 din vredna. — Po občem državljanem zakonu imate v predmetnem primeru pravico zahtevati od prodajalca primerno znižanje plačila, odnosno kupnine. Koliko je kupljena krava manj vredna, ker ni bila breja in se sploh ne ubreji, Vam ne moremo zanesljivo povedati. Vprašajte kakega sodnega cenilca iz Vašega okraja. Opozorjamo Vas, da morate v primeru, ako ste vso kupnino že izplačali in namepravate zahtevati povračilo primernega zneska, tožbo vložiti v šestih tednih od dne, ko ste z gotovostjo spoznali, da krava ni breja in se ne ubreji. Ako pa doslej še niste izplačali več nego je krava v resnici vredna, lahko čakate, da Vas prodajalec sam toži na plačilo ostanka dogovor-

Ogljene ščetke

Dobavlja najhitreje za vse vrste električnih strojev in aparatov

Domača trrdka

IVAN PASPA I SINOVI
Zagreb I. Pretinac 60.

Ljubljana 75—90 din, Črnomelj 50—55 din, Jesenice 90 din kubični meter.

Krma. Maribor sladko seno 65—70 din, detelja 80 din q, Ljutomer seno 45 din, slama 30 din, Celje seno 60 din, slama 25—30 din, Jesenice seno 90 din, slama 60 din q.

Volna. Neoprana Gornji grad 25 din kg, na Jesenicah 32 din kg, oprana na Jesenicah 40 din.

Surove kože. Goveje 9 din, telečje 11 din kg v Ptuj.

Mlečni izdelki. Mleko 1.50 din, smetana 7.50 do 10 din liter, surovo maslo 24 din, čajno maslo 28 din, domači sir 8—10 din kg, jajce 50 do 75 par komad.

Sadje. Jabolka 4—6 din, hruške 3—6 din, češnje 4—6 din, marelice 6—10 din, breskve 4—10 din kg. Liter češenj 1.50—3 din, borovnic 1.50 do 2 din, malin 4—7 din, ribeza 2—2.50 din, ringlo (slive) 2 din, jagode 10—15 din.

Zelenjava. Novi krompir 2 din kg, fižol v stročju 6—8 din, paradižniki 8 din kg, glava zelja 1—3 din, kumara 1—4 din, paprika 0.50—1 din, karfiola 1—6 din, ohrovt 0.50—3 din, buča 1 do 4 din, glavna solata 0.50—1.50 din, endivija 0.75—2 din, zeljenjad v kupčkih po 1 din, luščen grah 3.75—5 din liter.

Sejmi

31. julija živinski in kramarski: Dol pri Hrastniku, Marenberg, Pilštajn, Slov. Konjice — 1. avgusta svinjski: Dolnja Lendava, Ormož, Trbovlje; živinski: Ptuj, Pišce — 2. avgusta svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje; živinski in kramarski: Dravograd, Sv. Lenart v Slov. gorah — 3. avgusta tržni dan s svinjami: Turnišče; goveji in svinjski: Videm ob Savi — 4. avgusta svinjski: Maribor; živinski in kramarski: Sv. Peter pod Sv. gorami, Št. Ilj pri Velenju — 5. avgusta svinjski: Križevci, Brežice, Celje, Trbovlje; živinski in kramarski: Črna, Lemberg, Zidani most.

jene kupnine; v tej pravdi boste ugovarjali navedeno hibo krave in s tem zvezano manjvrednost. Ta ugovor v pravdi ni vezan na šesttedenski rok. Zadošča, da ste hibo v šesttedenski roku prodajalcu izvensodno javili.

Kako se pridobi pravica vinotoča in kaj obsega. S. A. Pooblastila za točenje vina lastnega pridelka izdaja obrtna oblast — v Vašem primeru okrajni načelnik — in sicer se sme izdati samo vinogradnikom, ki izpolnjujejo pogoje § 179 obrtnega zakona ter so vredni zaupanja in zanesljivi. Izdajajo se samo vinogradnikom, ki se preživljajo pretežno iz donosa iz vinograda in jim je vinogradništvo glavni poklic in ne gojijo šmarnice. Takega pooblastila pa ne more dobiti oni vinogradnik, ki premore več kot 3 ha vinograda. Vino lastnega pridelka se sme točiti samo v občini, v kateri se je vino pridelalo. V mestih, trgih, zdraviliščih in letoviščih točenje ni dovoljeno. Pooblastila za vinotoče pod vejo se izdajajo po zaslišanju gostilničarske združbe. Prošnji za pooblastilo je priložiti potrdilo občine, da prosilec izpolnjuje gori navedene pogoje. Vinotoč se sme dovoliti za največ tri mesece v letu. Če se točenje vrši v lastnikovih prostorih, mora lastnik skrbeti za čistost in zdravstveno ureditev prostorov in opreme ter za potrebni red, mir in varnost. Če pa se točenje vrši na prostem, je skrbeti, da kraj ne povzroča javnega zgražanja, ne ovira javnega prometa, ni v bližini šole, bolnišnice ali cerkve in je zdravstveno primeren. V vinotočih pod vejo je lastnikom prepovedano dovoljevati igre, godbo ali ples. Osebam pod 18. leti starosti ali notoričnim pijancem se ne sme postreči s pijačo. V vinotoču se sme postreči samo z vinom lastnega pridelka. Vinotoči lastnega pridelka smejo obratovati le do osmih zvečer. — § 179 obrtnega zakona določa, da se pooblastila ne izdajo osebam: 1. ki niso

dovršile 25. leta starosti; 2. ki bolujejo za nelezljivo boleznijo; 3. ki so pod zaščitnim nadzorom; 4. ki so obsojene zaradi zločinov ali prestopka iz koristoljubja ali zoper javno moralo ali po zakonu o zaščiti javne varnosti in reda v državi ali v povratku zaradi zločinov ali prestopka zoper življenje in telo, dokler v vseh teh primerih ne dosežejo povračila pravic ali rehabilitacije; 5. ki so vdane potepanju, vlačuganju ali pijančevanju in so v pijanosti nagnjene k izgredom. — Jedil se v vinotočih ne sme prodajati in tudi ne drugih pijač.

Vinotoč s stoječimi gosti. Isti. Take vrste vinotoča ni več. Ako ne posedujete pooblastila za točenje vina lastnega pridelka in ako prodajate vino lastnega pridelka neposredno konsumantom, kateri prihajajo ponj v Vašo klet, tedaj ti kupci vina ne smejo pri Vas izpiti, tudi stoje ne, marveč ga morajo odnesti.

Pogoji za otvoritev krčme. Razlika od vinotoča. A. S. Krčma je obrat manjšega obsega, v katerem se točijo alkoholne pijače, a se smejo oddajati tudi brezalkoholne pijače in mrzla jedila. (V vinotoču se ne sme postreči z ničemer drugim nego le z vinom lastnega pridelka.) — Za otvoritev krčme je potrebno oblastno dovolilo. Najprej se je treba prijaviti združenju gostilničarjev, plačati inkorporacijo, nakar pošlje združenje zadevno Vašo vlogo z dokumenti (rojstnim in domovinskim listom ter npravnstvenim spričevalom) Zbornici za TOI. Zbornica Vam izstavi potrdilo po § 95 obrtnega zakona. S tem potrdilom napravite prošnjo na okrajno načelstvo. Okrajno načelstvo obrat dovoljuje po prostem preudarku, ako občina izjavi, da je podana krajevna potreba za novo krčmo.

K. pešadiji potrjeni bi šel rad h graničarjem. P. M. Vaš sin je bil pri naboru potrjen in določen k pešadiji. Vprašate, kaj naj ukrene, da bi ga dodelili h graničarjem. — Vaš sin mora najprej odslužiti svoj kadroviski rok in šele potem bi mogel zaprositi za sprejem h graničarjem komandanta graničnih čet v Skoplju. Pri graničarjih se pa kadroviskega roka ne more odslužiti.

Naknadno plačevanje vojnice. N. M. Leta 1928 ste bili spoznani za stalno nesposobnega vršiti vojaško službo. Vojnice doslej niste plačevali, ker nimate nikakega posestva. Sedaj pa se nameravate priženiti na neko posestvo in se bojite, da boste morali plačevati vojnico, in sicer tudi za nazaj. — Ako boste res postali lastnik ali solastnik kakega posestva, boste morali — in sicer šele od takrat naprej, ko boste v zemljiški knjigi vpisani kot lastnik — plačevati vojnico v izmeri 20% vseh neposrednih davkov. Za nazaj Vam pa vojnice ne bo treba plačati.

Sprejem v gozdarsko šolo. K. A. Na Vaša vprašanja Vam še ne moremo zanesljivo odgovoriti, ker banska uprava še ni izdala odločbe, ali bo letos gozdarska šola otvorjena ali ne. Čim bo zadevna Alločba izšla, bomo to objavili. Pouk pričnjen navadno šele v pozni jeseni, mesečna vzdrževalnina znaša 500 din, na prošnjo jo banska uprava zniža do 250 din.

Železniške šole. K. F. S. Za Vašega sina, ki je napravil višji tečajni izpit na gimnaziji, prihaja vpoštev le državna prometna železniška šola v Beogradu. Le-ta sprejme letos 70 gojencev, ki morjo biti naši državljani, absolventi vsaj sedmih razredov realne ali klasične gimnazije ali trgovske akademije z višjim tečajnim izpitom, telesno in duševno zdravi, ne mlajši od 18 in ne starejši od 22 let (ako pa so že odslužili kadroviski rok, ne starejši od 23 let), dobrega vladanja ter morajo opraviti sprejemni izpit iz srbskohrvatskega jezika, aritmetike in geometrije ter splošnega zemljepisja ter specialnega zemljepisja naše kraljevine. Prednost pri sprejemu imajo oni z odlično oceno in ki so že odslužili kadroviski rok. Prošnjo (lastnoročno pisano) je treba vložiti do 31. julija na upravo državne prometne želez. šole v Beogradu, Vojvode Mišića 2, taksirano z 10 din ter priložiti sledeče dokumente samo v izvirniku (prepisov ne sprejemajo): 1. svedočbo o predhodni šolski kvalifikaciji, 2. krstni list, 3. svedočbo o državljanstvu, 4. overovljeno izjavo roditelja ali varuha sledeče vsebine: »Dovoljujem svojemu sinu, da vstopi v državno prometno žel. šolo v Beogradu, katero je dolžan v redu obiskovati in dovršiti, ponašajoč se v njej tako, kakor predpisujejo šolska pravila. Po dovršeni šoli je obvezen ostati v službi državnih železnic najmanj šest let. Za slučaj, da moj sin šolo ali službo svojevoljno zapusti ali bo iz šole ali službe odpuščen, ali mu služba preste po sili zakona a po lastni krivdi, se obvezujem nadomestiti državni blagajni sledeče: ako odide iz šole vse stroške šolanja, ali ako odide iz službe za

nedosluženi čas sorazmerni del stroškov njegovega šolanja; enako bom nadomestil vso škodo, katero bi za časa šolanja eventualno povzročil; 5. pismeno obvezo kandidata, smiselno enake vsebine kakor pod točko 4., namreč: »Obvezujem se, da bom v redu posecal in dovršil šolo, se ponašal v njej tako, kakor nalagajo šolska pravila« itd; 6. npravnstveno spričevalo (a le od tistih kandidatov, ki ne prihajajo neposredno iz srednje šole). — Navesti je v prošnji tudi poleg naslova prosilca, njegovo najbližje železniško postajo, ime staršev, njih poklic in število rodinskih članov. — Sprejeti kandidat dobiva 100 din mesečno v gotovini, v internatu pa ima brezplačno hrano in stanovanje. Lani so bili sprejeti le trije Slovenci. Preden odpošljete prošnjo, jo pokažite šefu postaje, zlasti radi kontrole pravičnosti izjave roditelja in kandidata. Razpis je objavljen v železn. službenem listu z dne 1. julija t. l. Predavanja začno 15. septembra. Ostali odgovori slede.

Nasprotnica prepozno vložila tožbo radi razžaljenja časti. Z. R. I. Tožili ste nasprotnico radi razžaljenja časti. Na dan, ko je bila razprava razpisana, je sodnik zbolel, njegov namestnik je razpravo preložil na nedoločen čas, nasprotnica pa je zoper Vas vložila tožbo radi razžaljenja časti, katero ste baje zagrešili pred več kot tremi meseci. Na Vaš odgovor, da je rok za vložitev tožbe že potekel, je odvetnik nasprotnice izjavil, da je nasprotnica tožbo pri njem vložila še pred potekom treh mesecev in da je dotlej pač ni prinesel na sodišče. — Kazensko postopanje radi prestopka zoper čast se sme začeti samo, ako je

zasebni tožilec vložil tožbo v treh mesecih od dne, ko je zvedel za storjeno kaznivo dejanje in za storilca. Nevpoštevno je, kdaj je razžaljenec naročil tožbo pri odvetniku; merodajen je le dan, ko je tožba dospela k pristojnemu sodišču. Radi tega bo moralo sodišče tožbo, odnosno zahtevek na Vaše kaznovanje zavrniti, ako ste toženi res le radi dejanja, katero ste baje zagrešili pred več nego tremi meseci. Ako bi Vas sodišče proti pričakovanju spoznalo krivim in Vas obsodilo, vložite priziv; prijaviti ga morate najpozneje v treh dneh pri istem okrajnem sodišču po objavi sodbe. Odvetnika Vam ni treba, ker lahko sami poveste, odnosno sodišče na to opozorite, da je trimesečni rok za tožbo zamujen. — Nekoliko drugačna bi bila stvar, ako bi pri isti priliki, pri kateri je nasprotnica Vas žalila in radi česar jo tožite, bili tudi Vi žalili nasprotnico. Nasprotnica lahko uveljavlja, da ste ji Vi s svojim nedostojnim nastopanjem ali kaznivim dejanjem dali neposredno povod, da Vas je razžalila. V takem primeru bi smelo sodišče nasprotnico oprostiti vsake kazni, plačati pa bi morala nasprotnica vseeno stroške kazenskega postopanja; Vas v tem primeru sodišče ne bi moglo kaznovati. — Ako pa bi nasprotnica uveljavljala in dokazala, da ste ji Vi — potem, ko je ona Vas razžalila — razžalitev vrnila (torej tudi Vi njo žalili), bi smelo sodišče kaznovati vaju oba ali pa enega izmed vaju, ali pa oprostiti vsake kazni. Vendar pa je predpogoj za Vaše kaznovanje zadevna protitožba od strani nasprotnice; taka protitožba po mnenju večine sodnikov ni treba, da bi bila vložena v trimesečnem roku.

Našim malčkom

(Nadaljevanje)

Opatov poslanec

Ko sta se meniha pogovarjala, je nastal na dvorišču med hlapci velik hrup. Po

skrivnem rovu je bil prilezel v samostan Samol in padel hlapcem v roke. Marko je šel pogledat, kaj je in cigan mu je povedal, kar mu je bil naročil opat. Seveda ciganu skraja nihče ni verjel in šele, ko je pokazal v potrdilo opatov prstan, so se začeli posvetovati, kako bodo ponoči po skrivnem rovu odšli iz samostana in izvršili opatovo naročilo.

Cigan je nato povedal, da je Jurij Kozjak poveljnik janičarjem pred samostanom. Strme je Marko poslušal to nenavadno ve-

selo, pa vendar grozno novico. Hotel je kar takoj iti v turški tabor in sina poiskati, pa cigan ga je opomnil, da ga bodo Turki pač takoj pobili. »Najprej vas mo-

ram vse spraviti na grad Kozjak, kakor je bil naročil opat, potlej pa vam bom že pripeljal sina janičarja, krotkega kot jagnje.« Tako je odločil cigan in hočeš nočeš so ga morali poslušati. Ko je padla na zemljo noč, so že bili pripravljeni na beg. Zbrali so se okrog skrivnih vrat in jih hoteli odpreti, ko nekdo zagleda blizu zunanjega vhoda v rov veliko krdelo Turkov.

(Dalje sledi)

Na koncu šolskega leta

Mati: »Zakaj tepeš tega ubogega fanta?«
Oče: »Ker bo jutri prinesel domov spričevalo — a jaz jutri ne bom doma...«

Priden otrok

Učitelj: »Jurček, kaj boš storil, če boš slučajno stopil kakemu gospodu na nogo?«

Jurček: »Rekel bom: Oprostite!«

Učitelj: »Prav. In če se bo to gospodu dopadlo in ti bo dal dinar? Kaj boš potem storil?«

Jurček: »Potem mu bom takoj skočil še na drugo nogo in bom spet rekel: Oprostite! — da dobim še en dinar...«

Vzroki velike umrljivosti med zamorci

Med afriškimi zamorci vlada izredno velika umrljivost otrok, ki ima razne vzroke: malarijo, napačno prehrano, spolne bolezni itd. Mnogo zamork trpi zaradi slabega srca, kar je v zvezi s tem, da so preobremenjene z delom. Moški se tam pač le redkokdaj lotijo težkega dela. Napačno je mnenje, da je zamorec za bolezni manj občutljiv nego Evropec. Res je, da vzdrži pod vročim soncem dolgo delo, ne da bi ga utrudilo, ne da bi se izčrpal. Toda za afriške bolezenske kali, za povzročitelje spolne bolezni, griže in jetike je bolj občutljiv nego Evropec, ki živi v tropskih krajih. Vzrok je v njegovi slabi prehrani. Mnoga plemena živijo skoraj samo od banan in mokastih gomolk, mesa in maščob vidijo le malo. Spolne bolezni, nehygiensko življenje, praznoverje in pomanjkanje zdravnikov so nadaljnji vzroki, da je umrljivost med zamorci zelo velika. V francoski Afriki pride na 30 do 40 tisoč domačinov komaj en zdravnik, v Belgijskem Kongu celo na 70 do 80 tisoč. V angleški Tanganjiki pride en zdravnik komaj na 100.000 domačinov. Dokler zamorska rasa ne bo zdrava in odporna, pa tudi kolonialno gospodarstvo ne more Evropi donášati vsega, kar bi moglo.

★

Jadralni letalec v višini 9200 m

Nemški pilot Erik Glöckner je dosegel nedavno s svojim jadralnim letalom višino 9200 metrov. Motorno letalo je pilota potegnilo najprej do višine 5000 m, nakar so jadralni aparat odpeli. Glöckner je izkoristil zračne struje in se je povzpental z jadralnim aparatom višje in višje. Letal je okoli Velikega Kleka in je zabeležil v višini 9000 m temperaturo 44 stopinj pod ničlo. Ko je bil 9200 m nad zemljo, pa mu je nenadoma začelo primanjkovati kisika, zato se je začel naglo spuščati k tlom, kjer je srečno pristal.

Av gust Šenoa:

Berač Luka

Povest iz vaškega življenja

»A ti, oče Mato?«

»Jaz?« ga je pogledal starec belo. »Kaj me vprašuješ, kaj me vprašuješ? Eh, da! Prav imaš, zakaj me ne bi vprašal. Trideset let je to moj dom, trideset let se vlačim na tej palici, ki sem si jo odrezal, preden sem šel po svetu. Nekoč sem živel med ljudmi. Toda to niso bili ljudje. Bili so krščeni, da, toda bili so kače, lisice, volkovi. Požrli so mi srce. Zdaj ga nimam več. Dovolj! Dovolj! Samo nikoli ne hodi stanovat k ljudem pod streho, rajši idi med neme zverine! Ali veš, da sem si sam zažgal svojo domačijo, potem pa odrezal to beraško palico? Ne hodi med ljudi! Oklali te bodo. Ostani tu, tu boš sam svoj. Kdo ti more kaj? Jutri pojdeva na pot. Vodil te bom po sejnih. No, ali me poslušaj? Kadar boš videl, da mi ni več daleč zadnja ura, spravi me tu sem, tu hočem umreti. To si zapomni, ne bo ti žal!«

Luka je svojega novega očeta gledal ves začuden, poslušal ves začuden. Sam je svojo domačijo zažgal? Krščeni ljudje da so kače, volkovi? Morda je res, morda ni res. Morda se je Matu zmešalo, morda je govoril po pravici. Mnogo je Luka o tem premišljeval, v teh mislih je zaspal, ležeč na listju v beračevi kolibi iz koruzne slame. In sanjalo se mu je o tem, motno sanjalo. Kaj je on vedel, kaj je svet, kaj ljudje, kaj dobro, kaj hudo!

O prvem svitu sta se drugo jutro podala Mato in Luka na pot. Mahnila sta jo čez goro v drug kraj, v tuj kraj, kjer ju ni nihče poznal. Ko sta prekorčila vrh in prišla že do pol brega navzdol, se je Mato ustavil in je rekel:

»Glej, Luka, ali vidiš v dolini prvi dim in čuješ prve pse? Ljudje so blizu, gotovo bova v tem hrastovju srečala kake drvarje. Zdaj glej, da mi boš slep! Stisni oči, primi se za zadnji kraj palice, drži glavo visoko! Tako! Korakaj počasi, plaho, spotakni se včasih za šalo ob kak kamen ali kako koreniko! Saj si slep, ali si čul: slep!«

Luka je storil, kakor mu je Mato rekel.

Prišla sta v vas, a pred nju so pridrla psi, hudi, zobati psi, ki so besno lajali na berača. Pes je hud na vsakega reveža, posebno še, če je tuj. Toda Mato jih je lopnil z drenovo palico po gobcu in kodri so stisnili rep med noge in se pobešenih glav umaknili v živo mejo.

Obhodila sta hiše po vrsti. Ah, kako se je Mato nacvilil pred vsakim pragom in namoledoval v božje ime in Marijino! Kaka nesreča, ko mu je sin slep od rojstva, on sam je hrom! Iz Pokolpja da sta, tu jima je koča pogorela, onadva pa sta ostala na milost Bogu in ljudem — kakor pšenično zrno na kamnu. Hromec vodi slepca.

To je pripovedoval Mato, stari lisjak, Luka pa se je čudil, kako hromec silno laže, a še bolj se je čudil, da ljudje vse to verjamejo.

Od nobenih vrat nista odhajala prazna. Tu so jima dali sira, tam hlebec kruha, kako jajce, tam dvajsetico, povsodi pa sta se jim smilila in blagoslavliali so ju: Bog se vaju usmili! Posebno ženske, ki so bolj mehkega srca, so bile dobrotljive; kimale so z glavo in solze so jim prišle, ko so videle in čule uboge pogorelce.

Tako sta šla dalje in dalje iz kraja v kraj, a vsak kraj sta požela, ker je bil Mato ostrega pogleda in je vedel, kje dobra turščica raste, kje pust sirek. Po sejnih in na proščenjih je godel Luka in pel in nategoval vrat, ko da ga je mati slepca rodila. Ljudje so se zgrnili okoli njegovih gosli kakor žejni okoli studenca, a Mato je tedaj kimajoč z glavo žalostno rekel:

»Glejte, glejte, božji ljudje, ta je slep prišel na svet kakor mače ali pes in slep je ostal in slep bo

ostal! Da bi mu Bog vžgal nebeško luč! Ne vidi ne sonca ne meseca ne onega grižljaja, ki mu ga daje usmiljena roka. Dajte mu, usmiliti se ga! Hvala, hvala, dobre dušice moje, Bog vam povrni!«

Pa da ste videli, kako je padalo v Lukovo kapo vse po groš, po dva in še več! Slepci po vsej okolici so zamrzeli Luko. Imel je močnejši glas, in medtem ko so oni vedno iste pesmi gonili, je pel Luka vedno nove, kakor da jih je stresal iz rokava, in tako jim je ostajala kapa prazna.

»Kateri zlodej ga je prinesel!« so govorili. »Z ust nam je utrgal naš vsakdanji kruh. Ali nima vsak slepec pravico na svoj okraj? Neumni norci pa dirjajo za njim kakor za medvedom. Kdo mu je dovolil, da poje nove pesmi? Nesreča neka, za groš leze po tujih krajih, kaj se doma ne živi?«

Tako in še stokrat huje so govorili slepci o Luku. Ali kaj je pomagalo? Zaman laja pes, kadar grom grmi; kar je prej kapljalo v njihove klobuke, to se je zdaj usipalo v Lukovo torbo.

Tri leta sta obiskavala Mato in Luka gore in doline, nekaj po Medmurju, nekaj po Slavoniji, izogibala pa sta se Zagreba, kjer bi bil Mata vsak otrok spoznal.

Iznenada je prijel Mata hud kašelj. Dušil ga je vsako noč. In starec je dejal Luku:

»Čuj, Luka! Vtakni godalo za gosli! Kašelj me duši, kakor da mi kdo rebra stiska z železom. Hudo je, vidim, da ni več daleč do konca. Pojdiva proti Zagrebu! Dvanajsta ura je blizu. Glej, da ne zamudiva, pazi na torbo, težka je, ti si močnejši!«

Luka je začudeno pogledal starca in je poslušal. Zares sta odšla proti Zagrebu. Matu je postajalo hudo. Moral je postajati in loviti sapo.

Ko sta se vzpenjala na ono zadnjo goro, je dejal Mato Luku:

»Zdaj lahko prosto gledaš, zdaj nisi več slepec. Da prideva le do vrha, tam bova sedla, tam si bova počila. Da, stare noge niso za pot.«

Na slemenu sta sedla oba pod hrast. Širok, daljen razgled se je razprostrl pred njima. Bilo je vedro in toplo, bilo je duši lahko. Mato je nagnil glavo, zastrmel je otožno v svet, kakor da si ga hoče prav po človeško, po domače pogledati, kajti Bog ve...

Oba sta molčala. Nobeden ni našel prave besede. Mato je bil pogumnejši in je začel takole:

»Da, da! To je zopet moj kraj! Glej, tu je moja vas, kjer sem imel svoj dom! Zdaj raste brinje ondod in šipek. Saj ni čudno! Trideset let je že in več. Zdaj še vidim vse to, enkrat še — potem pa, veruj, nikoli več. Ne morem se tega do sita nagle dati in zdaj se mi zdi, da je čas zbežal ko ptica.«

»Ali nimate nikogar v vasi, oče Mato?« je povzel Luka.

»Niti žive duše.«

»Večkrat že ste mi rekli, da ste imeli hišo; zakaj ste jo zapustili?«

»Pusti to, sinko,« je odmahnil Mato, »to so bili črni dnevi. Ali zakaj ti ne bi povedal vsega? Tebe še imam, tebe sem na cesti našel — pa bom itak kmalu moral s tega sveta. Jaz sem bil pošten kmet, imel sem domačijico, kos zemlje, kravico in svojo ženo. Bila je lepa. Zato se je našel gospodek, še je živ ta stari grešnik. Ta mi je ženo zmotil, zapeljal. Jaz sem za to izvedel, vprašal sem ženo in ona se mi je spovedala svojega greha. Tepel sem jo noč in dan, pil sem dan na dan, vas se mi je smejala, tožil sem zločinca, gospôda se mi je smejala. Pa sem zopet tepel ženo in zopet pil. Nazadnje mi je umrla. položil sem jo na oder, zraven odra sem prižgal dve sveči. Ko sem tu zraven par stal, so zvečer ljudje zijali v moja okna in se mi smejali, čuješ, smejali.

(Dalje sledi)

DARUJTE ZA PROSVETNI DOM NA PREVALJAH V BLAGU ALI DENARJU!

Poslednje vesti

Novice iz drugih držav

Najožja okolica generala Franca se puna. Gospodar nacionalne Španije general Franco ima z ureditvijo države na znotraj po končani državljanski vojni velike težave ter nasprotstva. General Franco je začel čistiti med svojimi najožjimi sodelavci. Odstavljen je bil kot poveljnik II. armadnega zbora in glavni inšpektor orožništva slavn general iz državljanske vojne Quiapo de Llano, kateri je pobegnil na Francosko. Llano bi naj bil izjavil na neki slavnostni pojedini, da se ima Franco samo njemu zahvaliti, da mu ni bilo treba že drugi dan po končani državljanski vojni bežati v Francijo. Dalje je generala Jague vtaknilo sodišče v zapor, ker je prišla španska vlada na sved zaroti, katere je naperjena proti sestavi civilne vlade. General Franco se bavi z imenovanjem predsednika ministrskega sveta. En kandidat je Serano Suner, zet generala Franca in sedanjí notranji minister, drugi je grof Jordana, dosedanji podpredsednik ministrskega sveta. Obseg zarote še ni znan, a pobegli general Llano je načeloval že dober mesec gibanju proti sedanjí vladi. Govori se tudi o odstopu nekaterih ministrov.

Domače novice

Ugodnost četrtinske voznine za kongres Kristusa Kralja v Ljubljani. Četrtinska voznina za ljubljanski kongres velja tudi za brze vlake, in sicer z odhodom v Ljubljano od 23. do 30. julija, za povratek iz Ljubljane domov pa od 30. julija do 2. avgusta.

Vzajemnost, društvo duhovnikov lavantinske škofije, vabi vse svoje člane na redni občni zbor, ki bo 7. avgusta ob pol desetih dopoldne v Mariboru, bogoslovje. Glavni trg 7, s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročila odborikov. 3. Volitev novega odbora. 4. Sprememba društvenih pravil. 5. Slučajnosti. Ako ob določeni uri ni navzoča ena desetina vseh članov, se vrši občni zbor pol ure kasneje na istem kraju pri vsaki udeležbi. Ker je Vzajemnost preizkušena zagovornica stanskih interesov lavantinske duhovščine, se pričakuje od članov gotova, točna in mnogoštevilna udeležba. — Odbor.

Dvo štiridesetletnici mašništva. Pri Sv. Florjani pod Bočem je obhajal 25. julija 40 letnico mašništva tamošnji priljubljeni g. župnik Karel Malajner. G. jubilantu iskrene častitke z željo, da bi dočakal zlato sv. mašo! — Ravno na svoj godovni dan, 25. julija, je obhajal 40 letnico mašništva g. Jakob Gašparič, monsignor in župnik v Trbovljah. Vrlemu dušnemu pastirju okrepi Bog zdravje, da bo še dolgo let župnikoval med Trboveljčani!

Stavka pekovski pomočnikov. V Celju stavkajo že štiri dni pekovski pomočniki, ki zahtevajo novo pogodbo z mojstri, ki bi jim naj prinesla zvišanje dosedanje preizkušene mezd. V stavko je posegel s posredovanjem g. celjski župan dr. Voršič. Pomočniki so zahtevali prvotno 10% zvišanje, a so že popustili na 5%. Ker mojstri te ponudbe 24. julija niso sprejeli, so se pomočniki odločili za nadaljevanje stavke tako dolgo, dokler mojstri ne bodo ugodili 5% povišku.

Kolesar se zaletel v jablano in obležal mrtev. Ferdinand Kranjc, 36 letni mizarjski pomočnik iz Jarenine, se je peljal s kolesom po cesti v Sp. Jakobskem dolu od krčme Kertiš navzdol po hribu. Radi nepazljivosti se je zaletel v jablano s tako silo, da si je razbil glavo in obležal mrtev.

Konj nevarno poškodoval delavca. V Celju je brcnil konj 32 letnega delavca Vilka Kranjca. Udarec s kopitom je poškodoval delavcu hrbet in ledvice. Udarjenega so oddali v celjsko bolnišnico v nezavestnem stanju.

Požari brez konca in kraja

Naša požarna kronika je v današnji številki precej obširna in jo žalibog moramo izpopolniti z novimi primeri večjih ter manjših požarnih nesreč.

Kar štiri poslopja zgorela

V Gortini pri Muti v Dravski dolini je začelo v noči na zadnjo nedeljo ob eni uri goreti na domačiji posestnika ter kovaškega mojstra Fridrika Janiša. Ogenj je uničil štiri poslopja. Janišovo hišo so oteli gasilci. Najbolj hudo prizadet je kolar Jožef Gobec, ki je imel poleg kovačnice svojo delavnico z zalogami lesa in nekaj izdelanih voz in plugov. Gobec je tem huje udarjen, ker sploh ni bil zavarovan in znaša povzročena

škoda 10.000 din. K sreči je med požarom deževalo, sicer bi bila najbrž postala vsa Gortina žrtev požara. Janiš je oškodovan za 200.000 din, a je škoda vsaj delno krita z zavarovalnino.

Trije požari v ptujskem okraju

V Dornovi pod Ptujem je začelo v noči goreti gospodarsko poslopje posestnika Alojza Prosenjak. Ogenj je vpepelil skedenj, dve šupi, listnjak in kolarnico. Zgorelo je 4000 kg sena ter 2500 kg slame. Skupna škoda znaša 23.000 din, zavarovalnina le 15.000 din.

Popoldne ob dveh se je pojavil rdeči petelin v skednju posestnika Janeza Kolarja iz Lešja, občina Majšperk. Pogorela je domačija z 10.000 kg sena, 1000 kg raznega žita. 2000 kg slame, vsa obleka ter razno orodje. Škode je 62.000 din, zavarovana je bila domačija za 20.000 din.

Iskra iz lokomotive tovornega ptujskega vlaka je zažgala pri zadnji vročini požeto pšenico na njivi posestnika Janeza Trček iz Cirkovc pri Pragerskem. Njiva je oddaljena od proge 15 m. Zgorelo je 350 snopov pšenice v vrednosti 500 din. Bližnji sosedje so ogenj hitro pogasili, sicer bi bil napravil mnogo večjo škodo.

Požari krog Središča

Deset orolov mladega gozda, tako zvane »Koračice«, ki je last ormoške graščine, je uničil ogenj 19. julija. Gasileci so požar omejili kljub temu, da je bila voda oddaljena 1000 m.

Zlobna roka je podtaknila nočni ogenj v hišo in gospodarsko poslopje, last Marije Dogša iz Obreža pri Središču. Ker je bilo vse s slamo krita, je pogorelo s poljskimi pridelki ter vozovi vred. Zavarovalnina je neznatna.

Podtaknjen ogenj je vpepelil 21. julija v noči kopicco slame, ki je bila last središkega posestnika Ivana Borka.

Dopisi

Maribor. Kot kmečki sin še vedno rad poročam k sv. Anehu na Pohorje, ki je pripravljen, če koga napade bolezen griža. Tudi letos sem bil tam. Ljudi je bilo zelo veliko. Duhovnik je lepo govoril o slovenski materni govorici ter obsodil tiste, ki se svojega materinega jezika sramujejo. Na žalost so tisti, ki so jim bile te besede namenjene, poležavali na pol goli okrog cerkve. Še ko se je razvila procesija z Najsvetejšim, se niso kaj prida zmenili. Doživel sem pa še nekaj drugega. V bližini Mariborske koče je neki gospod popravljal kolo, trije so ga pa čakali. Med seboj so se pogovarjali v tuji spakedravščini. Svojemu tovarišu rečem: »Tle gotovo znajo slovenski, pa se pačijo v hinder-hondru.« Gospod je so me slišali in takoj je eden zakričal: »Kaj vas pa briga, kako govorimo!« Ostala dva sta pa v tuji spakedravščini sramotila vse, kar je slovenskega. Kričala sta tako, da jima sploh nisem mogel reči drugega kot, da se naj sramujeta, pa še tega menda nista slišala. Najbolj žalostno je pa to, ker je omenjena gospoda, ki je tako sramotila slovenščino, v službi pri slovenski občinski upravi in jih torej redi slovensko ljudstvo in jedo slovenski kruh, v zahvalo za ta slovenski kruh pa sramotijo vse, kar je slovenskega. Menda je čas, da začnemo voditi račune tudi o tem, kdo je slovenski kruh, pa tega ni vreden. Mnenja sem, da če me podpira slovensko ljudstvo, da sme isto ljudstvo zahtevati, da ga ne izdajam! Komur pa ni všeč naš slovenski kruh, svobodno mu, lahko gre! Za poturicami ne bomo jokali. K.

Sv. Duh na Stari gori. Gasilska četa priredi v nedeljo, 6. avgusta, veliko tombolo s krasnimi dobrotami. Začetek ob 15. uri. Dobiček je namenjen za motorno brizgalno, zato ste vsi vabljeni!

★

VINIČARSKI TABOR PRI KAPELI

Strokovna zveza viničarjev ZZD kot prirediteljica viničarsko-delavskega tabora pri Kapeli, naznanja, da se tabor pri Kapeli ne bo vršil v nedeljo, 30. julija, ampak se prestavi na nedeljo, 13. avgusta, in se vrši po istem sporedu.

Vse tovariše in prijatelje ter vse, ki ste se nameravali te naše prireditve prihodnjo nedeljo udeležiti, prosimo, da to vzamete dobrovoljno na znanje ter se tabora v čim večjem številu udeležite dne 13. avgusta!

Na sigurno svidenje takrat in tovariški Bog živi! — Odbor.

Kupujte pri naših inserentih!

MALA OZNANILA

Cenik malim oglasom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Prekljici, Poslani, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50.— Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača se Din 5.—. — Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Strežnico za staro gospo iščem za takoj. Ing. Tomšič, Maribor, Plinarniška 5. 1201

Učence za mizarstvo obrt, poštenega, močnega, zdravega, sprejemem takoj. Korošec Josip, mizarstvo, Lušečka vas, Poljčane. 1192

Sprejme se takoj dekle k otrokom, vajeno nekaj kuhe in šivanja, v pomoč gospodinjji. Lešnik Josip, šolski upravitelj, Počeva, Rače pri Mariboru. 1196

Dekla se sprejme za posestvo in hišo. Glebov, Krčevina 7, za Kalvarijo, Maribor.

Viničar, izobražen in pošten, 3—4 delovne moči, za 2½ ora la vinograda, redi lahko tri goveda in šest svinj, drva prosta, plačilo izjemno dobro, ostali pogoji ustmeno. Gospodar inozemec. Ponudbe na Franc Kollaritsch, Sv. Ana, Slov. gorice. 1202

Iščem poštenega viničarja za jesen s 5—6 delovnimi močmi. Ponudbe pod »Okolica Maribora 1203«.

Hlapec za manjše posestvo se sprejme. Plača 150 din. Caf, Maribor-Pobrežje, Ob Dravi 2. 1214

Poštenega, bolj priletnega hlapca potrebuje s 1. avgustom Kovačič Mihael, Sv. Peter pri Mariboru. 1215

Majer, pošten, vaje živine, štiri delovne moči, z dobrim spricevalom, se takoj sprejme proti dobri plači in deputatu. Sprejemem tudi dva viničarja za pozneje, poštene družine, večje vinogradništva. Predstaviti se osebno upravi posestva Podigrac 25, občina Svečina. 1216

Sprejem viničarja ali majerja na posestvo, zanesljivega, 4—5 delovne moči. Naslov v upravnistvu. 1220

Viničarja, vestnega, z malo družino, sprejemem. Ponudbe na upravo lista: »Viničar 1223«.

Vrtnarskega vajenca sprejme vrtnarstvo Urbanek Franc, Maribor, Kralja Matjaža 7. 1229

Sprejem viničarja, kateri ima tri delovne moči; imeti mora tudi svojo živino, najmanj tri goveda. Prednost imajo, kateri so več let pri enem gospodarju. Razumeti mora vsa vinogradniška dela. Sprejme se s 1. novembrom. 1227

Na Bučah pri Kozjem je razpisana služba cerkovnika in organista. Nastop takoj. Prednost imajo oženjeni. 1228

Sprejme se v jeseni viničar s 3—5 delovnimi močmi. Škerlec, Ivanjšovci, p. Ivanjci. 1150

Služkinja, večša samostojnega gospodinjstva in kuhe, se takoj sprejme: Košaki 40, Maribor. 1153

Za vsako osebo potrebno sredstvo iščem za vsako občino enega zastopnika. Za vzorec je poslati din 6.50 v znamkah. Šaufer, Maribor, Krekova 6. 1193

Vsak osebi — družini nudimo doma stalni dober zaslužek — eksistenco. Pišite: »ANOS« Maribor. 333

RAZNO:

Brez skrbi zjutraj vstaja, kdor kupuje v manufakturi Grajske starinarne, Maribor, Vetrinjska 10. 1226

Kupujemo ržene rožičke in lipov cvet. Ponudbe na Salus d. d. Ljubljana. 1225

Albumi, spominske knjige

v veliki izbiri in po ugodnih cenah
v Tiskarni sv. Cirila — Maribor, Ptuj

OSKRBA

V dosmrtno oskrbo se vzame stara oseba, katere ima od 20.000 do 30.000 din kapitala za gostilniški obrat. Pismene ponudbe: Celje, Jurčičeva ulica 4. 1217

Sprejem fant ali deklico za svojo k vdovi, starost 14—15 let. Naslov v upravi. 1219

Sprejme se otrok v oskrbo za plačilo. Naslov v upravi. 1211

2½ leta staro deklico brez staršev dam za svojo dobrim ljudem. Robič Marica, Studenci pri Mariboru, Kalchova 27. 1195

POSESTVA:

Proda se posestvo z lepim vinogradom, sadovnjakom, gozdom in njivami, lepo zidana viničarija in gosposka hiša, dobra vina. Vprašati: Rošpoh 47, Pesnica. 1198

Prodajam ali dam v najem pet oralov posestva, tudi več, bližina Maribora. Izve se: gostilna Fifolt, Sp. Sv. Kungota, p. Pesnica. 1209

Majhno vinogradno posestvo s hišo in gospodarskim poslopljem poceni proda Pukšič Feliks, posestnik v Ločnem vrbu 26, p. Sv. Urban pri Ptuj. 1194

Vinograd v Strajni, župnija Sv. Trojica v Halozah, rodovit, obstoječ iz gosposke hiše, viničarije, 70 arov prvovrstnega vinograda z letnim povprečnim donosom 27 hl vina, 1 ha 20 a travnikov s sadnim drevjem, se proda za din 35.000.—. Sprejmejo se tudi stare hranilne vloge v plačilo. Vprašati pri Mariji Wessely, Ptuj, Ljutomerska cesta 13. 1164

RAZNO:

Dr. Varl Valentin zopet ordinira. 1210

Kamenite valjčke 14 za sadne mline in korita naročite pri Ribizel, šmartno ob Paki. 1222

Kupujem kalane hrastove dge. Sodarstvo Sulcer, Maribor, Vojašniška 7. 1213

Mesarski voz, skoraj nov, na prodaj. Jakob Merc, Dobrenje, Pesnica. 1218

Gepl in mlatilnico, zelo dobro ohranjeno, proda Hrga, Bratonečice, p. Vel. Nedelja. 1208

Kmetice! Bučnice, rips in druga oljnata semena zamenja najbolje Oljarna, Maribor, pri mostu. Za krave in svinje prgo in otrobi. 1204

Par dobrih konj proda žigart Franc, Sp. Porčič 39, Sv. Trojica, Slov. gorice. 1206

Jabolka, rane, vseh vrst kupuje po najvišji ceni trgovec Franc Renier, Podčetrtek. 1200

Madrace, žične vložke, otomane, pernice, puh, odeje, zavese kupite najceneje pri »Obnova« F. Novak, Jurčičeva 6. 1123

Moštna esenca, izvrsten izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor, Gosposka 11. 843

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, diako arovce, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najbolje: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 1000

30 hl prvovrstnega jabolčnika 1938, 2 din liter, naprodaj pri Mariji Wessely, Ptuj, Ljutomerska cesta 13. 1165

TRGOVCEM! Vsakovrstni papir, vrečice po engros cenah, glavna zaloga krep-papirja. Tiskarna sv. Cirila v Mariboru in Ptuj.

Jablus — Jabolčnik, snov, iz katere napravite izvrsten jabolčnik ali hruškovec, tudi ako nič nimate pravega sadjevca. S poštnino stane 50 litrov 39.50, 75 litrov 53.—, 100 litrov 69.—, 150 litrov 98.— din. Za uspeh jamčimo. Stotine pohvalnih pism. Glavno zastopstvo: Franc Renier, Podčetrtek. 1199

Volno, nogavice, perilo, hlače, predpasnike, obleke, robce, čepice, rute, blago za posteljno, moško, žensko perilo in obleke, ostanke vseh vrst pletenin dobite v novi trgovini in pletilnici »MARA«, Maribor, Koroška cesta 26 (poleg tržnice). 1134

Arnika cvet, lipov cvet, mravljinca jajca, suhe borovnice, suhe gobe, ržene rožičke (babji zob) ter vsa druga zdravilna zelišča stalno kupuje po najvišjih cenah. Pišite in ponudite blago na: Rud. Starovašnik, trgovec z zdravilnimi zelišči, Vitanje pri Celju. 1118

Mostin za napravljanje izvrstne domače pijače. Steklenica 20 din. Drogerija I. Thür, Maribor, Gosposka ulica 19. 1016

Sivalne stroje, nove, od 1950 din naprej, s 25 letno garancijo, proda tudi na mesečne obroke po 100 din mehaničar Draksler, Vetrinjska ulica 11. 1070

Posteljne odeje, močno prešite (domač izdelek), z belo vato, od 70 din naprej, zglatniki od 30 din naprej, tušne, izgotovljene posteljne perilo (kapne od 68 din naprej), kece, slamarice, madrace, posteljno platno, inleti, klote in svilu za odeje, zavese, perje in puh po najnižjih cenah. ANA STUHEC, specialna trgovina in izdelovanje posteljnih odej, Maribor, Stalna ulica 5. 524

POMLAD! — LETO! — OSTANKI mariborskih tekstilnih tovarn, pristnobarvni, brez napak. Paket serija »H« vsebina 18—21 m oxfordov, cefirjev, touringov in frenžet za močne moške srajce v najlepših vzorcih paket 136 din. Paket serija »M« vsebina 16 do 20 m pralnega blaga za ženske obleke in dečle, kretona in druka za predpasnike, delena, krepa, cvrtnajga in polsvile za bluze in obleke v izbrano lepi sestavi, paket 130 din. Pakete »H« in »M« razpošiljam tudi mešano vsakega polovico. Paket serija »Z« vsebina 3—3.20 m dobrega šofa za moško obleko, damski kostum ali plašč, in sicer »Z-1« 130 din, »Z-2« 160 din, »Z-3« 200 din, »Z-4« 250 din, »Z-5« 300 din. Vsa podloga za moško obleko po kakovosti 80, 100 in 120 din. Vsak paket poštnine prost. Prepričajte se in pišite takoj Razpošiljalnici »Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. Oglejte si povečano zalogo in ugodne cene! 988

Za 10.000 din je proti nezgodi zavarovan vsak, kdor kupi kolo v trgovini Metoda Senčar, Strigova. Na zalogi kolesa najboljših znamk, Wafffenrad-Steier, Styria, Puch, Viktoria, Vesta, Wanderer, Diamant itd. Nova kolesa že od 490 din naprej. Proti dobremu jamstvu tudi na majhne mesečne obroke. Stara kolesa vzamem v račun. 835

Obžalujem in preklicujem vse žalitve, ki sem jih izrekel o gospodičah Breznik Neži in Magdaleni iz Hotinje vasi ter se jima zahvaljujem, da sta odstopili od kazenskega pregona. Gselman Franc. 1205

Brizgalne za gasilce

Vsakovrstne ročne in motorne brizgalne izdeluje

J. PFEIFER sen.
Hoče pri Mariboru

Zahtevajte ponudbe! 1224

Zahvala.

Ob priliki izgube naše mamice, soproge, gospe

SKODIČ PAVLE

izrekamo tem potom vsem najiskrenejšo zahvalo za številne ustmene in pismene izraze iskrenega sočalja. Zahvaljujemo se posebno preč. g. župniku Kolaricu za tolažbo v poslednjih urah in vodstvo pogreba, g. dr. Matejčiču za njegov trud v bolnišni pokojnice, gospej profici Pahta za veliko pomoč in tolažbo ter č. sestri Moniki za požrtvovalno strežbo v bolnišni. Iskreno se zahvaljujemo g. šolskemu upravitelju Horvatu za prekrasni poslovilni govor, g. županu Vaupotiču, domači gasilski četi, podružnici CMD, gg. orožnikom in financarjem za spremstvo na zadnji poti, pevskega zboru za prekrasne žalostinke, vsem darovalcem vencev in cvetja ter vsem sorodnikom, prijateljem in znanec, ki so rajno spremili k poslednjemu počitku.

Ohranite pokojno v blagem spominu!

Zg. Sv. Kungota, dne 16. julija 1939.

Ivan Skodič, soprog

Ivan, Jožef, Margareta, otroci

Jakob Kos

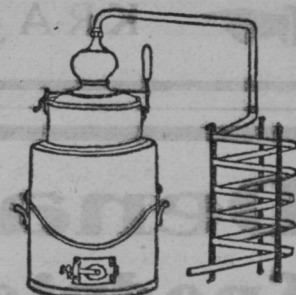
kotlarstvo, MARIBOR, Glavni trg 4

Prevzema vsa v stroko spadajoča dela kakor kotle za žganjekuho ter kuhanje perila. Bakrene brzo-parilnice „ALFA“ istotako z napravo za žganjekuho. Vinogradne škropilnice in stroji za sladoled

Autogenično varenje itd.

Konkurenčne cene!

Prepričajte se!

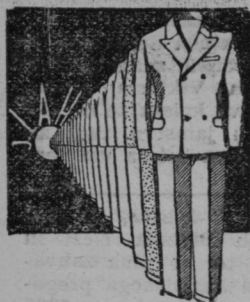
Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 4%, na trimesečno odpoved pa po 5%.

Izplačuje točno vse vloge stare in nove.

Dovoljuje posojila in trgovske kredite.

Klobuki,

obleke, 441
perilo,
čevlji
i.t.d.i.t.d.

velika izbira in naj-
ugodnejše v konfekciji

Jakob Lah, Maribor, Gl. trg 2

BREZPLAČEN POUK V IGRANJU
ZAHTEVAJTE BREZPLAČEN KATALOG!
MEINEL-HEROLD 106
MARIBOR

Najlepše in najnovejše vzorke za ročna dela,

kakor kuhinjske prtice, namizne prte,
posteljno perilo itd., vam predtismo
na platno v prodajalni **TISKARNE**
SV. CIRILA, PTUJ, Slovenski trg 7

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnošta-
jerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti
najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna
naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hra-
nilnici Dravska banovina z vsem svojim premo-
ženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica
izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle
točno in kulantno.

Cvirnato blago za moške

in ženske že od 5 din naprej se dobi pri
L. Trpinu, Maribor, Vetrinjska 15. 676

Kdor oglašuje — napreduje!

Okraski in predmeti za veselice

razglednice za šaljivo pošto itd.

v Tiskarni sv. Cirila — Maribor, Ptuj

V S A K PREVDAREN SLOVENSKI GOSPODAR Z A V A R U J E

SEBE, SVOJCE IN SVOJE IMETJE L E P R I

VZAJEMNI ZAVAROVALNICI V LJUBLJANI

PODRUŽNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice. GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.
Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—